ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΙ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1890 — ΕΤΟΣ Ζ'.—ΑΡΙΘ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. . Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίστις καὶ Πατρίς.
Ὁ κ. Πανδαήμων, χαρακτήρ, ὑπὸ **Ι. Μαράνου.**
Οἰκογενειακὸν ἐπεισόδιον, διήγημα Gust. Droz. Μετάφρασις Ζ.
Ὁ Νόμος.... εἶνε ρητός! ὑπὸ **Μ. Μ.**
Κλεοπάτρα, μυθιστορία Henry Greville. Μετάφρασις Α. Ἀμπάτη.
Ψάρι καὶ Γάτα, μῦθος Κριλόφ. Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ, ὑπὸ Π. Α. Ἀξιώτου.
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια.—Ἐξωτερικά.—Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.
Ἰδιαίτερα Γράμματα.
Νέα Βιβλία.

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ

Ὅταν ἡ μήτηρ πένθιμα περιβεβλημένη ἱμάτια τίλλει τὰς τρίχας καὶ στενάζει καὶ ὀλοφύρεται καὶ θρηνεῖ, ἁρμόζει εἰς τὴν θυγατέρα ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐθυμία;

Ὅταν ἡ μήτηρ διώκεται καὶ τείνει τὸ μέτωπον, ἵνα δεχθῇ τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν θυγατέρα νὰ ἵσταται ἀδιάφορος ἢ διὰ τυπικοῦ καὶ παγερωτάτου συλλυπητηρίου νὰ τῇ ἀναγγείλῃ, ὅτι συμμερίζεται τὴν θλῖψιν της;

Ὅταν ἡ Μεγάλη μήτηρ Ἐκκλησία κυρύσσεται ἐν διωγμῷ, θὰ σκεφθῇ ἄραγε ἡ ἀναποσπάστως πρὸς αὐτὴν συνδεομένη πνευματικὴ θυγάτηρ της, ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τί ὀλιγώτερον δύναται νὰ πράξῃ, ὅπως οὐδεμίαν ἀναλάβῃ εὐθύνην; Ἡ αὐτή, ἡ πρωτότοκος, θὰ ἀναμείνῃ τὸ παράδειγμα τῶν ὑστεροτόκων, ὅπως μιμηθῇ αὐτάς;

* *
*

Ἀπὸ ὡρῶν μόλις, ἐκλείσθησαν οἱ ναοὶ τῆς ὀρθοδοξίας ἐν ἀπάσῃ τῇ Τουρκίᾳ. Ἀπὸ ὡρῶν ἐλύθησαν τὰ σχοινία τῶν κωδώνων καὶ τίς οἶδε ἐπὶ πόσον καιρὸν θὰ σιγήσωσιν οὗτοι καὶ δὲν θὰ ἀκουσθῇ ἡ γλυκεῖα φωνή των, καλοῦσα τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχήν! Ἀπὸ ὡρῶν διετάχθη ἡ διακοπὴ πάσης ἱεροτελεστίας, ἐν φόβῳ δὲ καὶ ἱεροκρυφίως θὰ κομίζωνται τὰ ἄχραντα μυστήρια εἰς τοὺς εὐλαβῶς ζητοῦντας τὴν τελευταίαν τοῦ Κυρίου συγχώρησιν. Ἀπὸ ὡρῶν τὰ λαμπρὰ ἄμφια τῶν θείων λειτουργῶν ἐφυλάχθησαν ἐν γωνίαις σκοτειναῖς καὶ τῶν ναῶν οἱ χρυσοῖ διάκοσμοι περιετυλίχθησαν διὰ μαύρης ὀθόνης. Δὲν θὰ ψάλλωνται πλέον τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια καὶ ὁ ἐπινίκιος ὕμνος θὰ διακόπτηται ὑπὸ λυγμῶν...

Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου ἡ Ἐκκλησία καὶ σταυροῦται, ὅπως ὁ ἱδρυτὴς αὐτῆς· ὑπέστη ἐπίσης ὅλα τὰ πάθη του, ἐδέχθη ὅλα τὰ ραπίσματα. Ἡ δὲ σφράγισις τῶν ναῶν ὑπομιμνήσκει ἅπαξ ἔτι τοῦ ἁγίου του τάφου τὴν σφράγισιν. Προσκυνοῦμεν τὰ πάθη σου ἐκκλησία· καὶ ἐγείροντες πρὸς τὸν Θεὸν τὰς χεῖρας, δεόμεθα μετ' ἐλπίδος: Δεῖξον ἡμῖν τὴν ἔνδοξόν της ἀνάστασιν.

* *
*

Μία εἶνε ἐν τούτοις ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία, μία καὶ ἀδιαίρετος· ὅταν δὲ πάσχῃ καὶ μαστιγοῦται καὶ διώκεται ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶνε δυνατὸν νὰ διάγῃ ἥσυχος ἐν τῷ ἑτέρῳ αὐτῆς κέντρῳ, ἐν Ἀθήναις;

Εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ῥήξῃ καὶ ἐνταῦθα ὅπως καὶ ἐκεῖ ἄλγους στεναγμόν, νὰ μὴ ἐγείρῃ τὰς χεῖρας, ἵνα εὐλογήσῃ τοὺς σπεύδοντας εἰς βοήθειαν, νὰ μὴ ἐγείρῃ τὰς χεῖρας, ἵνα ἀπειλήσῃ τοὺς διώκτας, ἵνα καταρασθῇ τοὺς ἀρνουμένους τὰ πάθη τῆς μητρὸς αὐτῆς;

Ὄχι. Καὶ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ ἂν εἶνε αὐτοκέφαλος, ὅσον καὶ ἂν ἐνεργῇ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, ἐκηρύχθη καὶ αὐτὴ ἐν διωγμῷ.

Οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν δὲν ἔχουσιν ἐκκλησίαν, ἵνα δοξολογήσωσι τὸν Θεόν· οἱ νεκροὶ των θὰ κηδεύωνται μετὰ σπουδῆς καὶ πενιχρῶς, ὡς αὐτοκτόνοι ἐν ἀνοχῇ· οἱ γάμοι των θὰ τελοῦνται ἐν τῷ σκότει· ὡς συγκαλυπτήρια ἁμαρτίας, τὰ τέκνα των θὰ βαπτίζωνται ἐν βίᾳ, ὡς ἔκθετα τῆς ὁδοῦ.

Ἁρμόζει ἡμῖν τοῖς προσφιλεστάτοις ἀδελφοῖς νὰ μὴ πίωμεν τὸ ἥμισυ τοῦ πικροῦ ποτηρίου; Νὰ μὴ θέσωμεν ἐπίσης ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐξ ἀκανθῶν στέφανον, ὃν χάριν τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ δόξης μετὰ καρτερίας ἀποδέχεται τὸ εὐγενὲς αὐτῶν μέτωπον; Ἁρμόζει ἡμῖν, σχισματικοὶ αὐτόχρημα ἐν τῇ δυσπραγίᾳ αὐτῶν κηρυσσόμενοι, ἄλλως ἢ αὐτοὶ νὰ πράττωμεν καὶ μακαρίως ν' ἀπολαμβάνωμεν τῶν ὅσων ἐκεῖνοι στεροῦνται;

Ἁρμόζει ἡμῖν νὰ τελῶμεν χαρὰς καὶ πανηγύρεις; Μὴ τὸ ἀγνότερον ἄσμα δὲν εἶνε βλασφημία παρὰ τὸν θάλαμον τοῦ ψυχορραγοῦντος καὶ τὸ σεμνότερον μειδίαμα σκῶμα παρὰ τὸ φέρετρον τοῦ νεκροῦ;

Ἁρμόζει ἡμῖν νὰ χαρακούμεθα ἐν τῷ λιμένι τῆς γαλήνης, ὅτε ἔξω ἐν τῷ πελάγει ἀγρία τρικυμία παρασύρει καὶ πνίγει ὁμαίμονας, εὐεργέτας καὶ ἀδελφούς.

Ἡ μὴ ὑπάρχει εἷς καὶ μόνον παράφρων ἐν Ἑλλάδι δυνάμενος νὰ εἴπῃ, ἐν τῷ παροξυσμῷ τοῦ πάθους του, ὅτι δὲν πληττόμεθα ἡμεῖς, ὅτι δὲν σφαγιαζόμεθα ἡμεῖς, ὅτι δὲν διωκόμεθα ἡμεῖς, ὅτι δὲν ἔχομεν τέλος σῶμα καὶ τιμὴν ἡμεῖς, ἀλλ' ἄλλοις δέδοται νὰ διεκδικήσωσι τὴν τιμὴν τῆς περιυβριζομένης μητρός, ὅταν ἡ μήτηρ αὕτη εἶνε ἡ ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία;

*
* *

Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκηρύχθη ἐν διωγμῷ, μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὰς παντοειδεῖς κακώσεις, δι' ὧν χριστιανοὶ καὶ ἄπιστοι ἐπιβουλεύονται αὐτήν της τὴν ὕπαρξιν. Ἡ ἱστορία ἐντὸς χρυσοῦ ἀκτινωτοῦ, παρομοίου πρὸς τὰ περιβάλλοντα τὰς κεφαλὰς τῶν ἁγίων, θὰ χαράξῃ τὴν ἱερὰν αὐτῆς ἀπόφασιν. Νέα μάρτυρια καὶ νέους μάρτυρας θὰ ἀριθμήσῃ ἴσως καὶ πάλιν. Αὐτὴ ἡ ἀναδείξασα καὶ ἀναγεννήσασα τὸ ἔθνος, προτείνει πάλιν τὰ στήθη της ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, ἐπίσης δ' εὔγλωττος εἶνε ὁ στεναγμὸς τῆς διωκομένης, ὅσον οἱ λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου, εἰς οὗ τὸν ἄμβωνα νεκρικὴ ἐπεβλήθη σιγή.

Ἤκουσαν δὲ καὶ ἐννοοῦσι τὸν στεναγμὸν τοῦτον οἱ Ἕλληνες τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Οἱ λόγοι, οὓς χαράσσομεν, προέρχονται ἐκ τῶν καρδιῶν αὐτῶν καὶ δάκρυα θερμὰ τοὺς συνοδεύουσιν. Ἂν ἀγνοοῦσιν, ἂν ἀδυνατοῦσι νὰ προλαμβάνωσι τὰς συμφοράς, γινώσκουσιν ὅμως νὰ τὰς συμμερίζωνται μέχρις ἐσχάτων καὶ εὔχονται νὰ θεραπεύσωσιν αὐτάς, τὴν ἰδίαν ζωὴν ὡς φάρμακον προθύμως παρέχοντες. Ἡ πίστις, ἧς ὁ ἀρχηγὸς ἐμαρτύρησεν ἄλλοτε ἐπὶ μιᾶς ἐκ τῶν θυρῶν ἐκείνων τοῦ Πατριαρχείου, αἵτινες κατάκλειστοι νῦν λαλοῦσι καὶ λέγουσι: δὲν εἶνε ἐδῶ ἡ μήτηρ σας, ἡ μήτηρ σας εὑρίσκεται ἐν διωγμῷ—ἡ πίστις εἶνε ἡ μία ἱερὰ λέξις διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ μετὰ τῆς πατρίδος ἀποτελοῦσι τὸ σύμβολον τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου των.

Ἡ πίστις ὅμως, εἶνε μυριάκις τῆς πατρίδος ἰσχυροτέρα, ἀφοῦ ἐκείνη ἀνεγέννησε ταύτην. Ἂν ἦτο θέλημα τοῦ Θεοῦ νὰ ἀπολέσωσι τὴν μίαν τούτων, γνωρίζουσιν οἱ Ἕλληνες, τίνα μᾶλλον θὰ ἐπροτίμων νὰ θυσιάσωσιν.

* *
*

Διὰ τοῦτο μετὰ πεποιθήσεως ἀναμένομεν τὰς ἀποφάσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος. Ἔσονται δ' αὗται βεβαίως ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὃν διατρέχουσι καὶ ἡ πίστις καὶ ἡ πατρίς·

Ο Κος ΠΑΝΔΑΗΜΩΝ

(Χαρακτὴρ)

Διὰ νὰ πιστεύσητε τὴν ἱστορίαν, ἣν πρόκειται νὰ διηγηθῶ, πρέπει νὰ παραδεχθῆτε προηγουμένως, ὅτι ἡ μετεμψύχωσις δὲν εἶνε λόγος κενός· διότι ἄλλως θὰ μάθητε, ὅτι τὰ ζῶα ἔχουσι πλειότερον νοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοῦτο δὲν συμφέρει... εἶνε πρᾶγμα ἥκιστα κολακευτικὸν διὰ τὸ γένος μας.

Ἡ δὲ μετεμψύχωσις, καθόσον τοὐλάχιστον γνωρίζω ἐκ φήμης,—διότι ἐκ πείρας οὐδεὶς ὑποθέτω δύναται νὰ ὁμιλήσῃ περὶ αὐτῆς— ἡ μετεμψύχωσις εἶνε ἡ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου, ἅμα τῇ ἐξόδῳ της ἐκ τοῦ σώματός του, εἰσέρχεται εἰς ἕτερον σῶμα ζώου μόλις γεννωμένου.

Βραδύτερον, ὅταν ἡ φωτογραφικὴ τέχνη τελειοποιηθῇ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀπεικονίζῃ τὴν ἀπὸ τῶν σωμάτων ἔξοδον τῶν ψυχῶν καὶ τὴν πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ κάτω τάσιν τῆς πορείας των, θὰ εἶνε εὐκολώτερον νὰ καθορισθῇ, τίνες ψυχαὶ ἐκλέγουσι σώματα πτηνῶν, ἂν αἱ γυναικεῖαι λ.χ. καὶ τίνες σώματα τετραπόδων. Εἶνε ἀληθές, ὅτι καὶ τότε θὰ ὑπάρχωσι καλοὶ χριστιανοὶ ἑρμηνεύοντες τὰς τοιαύτας τάσεις τῶν ψυχῶν καὶ ὀρκιζόμενοι, ὅτι αἱ μὲν ἀνιπτάμεναι βαίνουσι κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Παράδεισον, αἱ δὲ πρὸς τὰ κάτω φερόμεναι, ἐκεῖ ὅπου ὁ βρυγμὸς καὶ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. Ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἂς τὸ ἐξετάσωσιν οἱ ὀδοντοιατροί, ἵνα μάθωσι ποία διαμονὴ ἔστι αὐτοῖς συμφερωτέρα. Ἐγώ, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ἔχω ἀποδείξεις, πιστεύω καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ψυχὴ δεινοῦ κριτικοῦ, οὐτινος δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἀνακαλυφθῇ τὸ ὄνομα, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ σαρκίου του καὶ τίς οἶδε μετὰ πόσας περιπλανήσεις εἰσῆλθε καὶ διέμεινε, προσωρινῶς τοὐλάχιστον, ἐν τῷ σώματι τοῦ *Τώμ*, πρῴην σκύλλου τοῦ κυρίου Ω. κατόπιν δὲ ἰδικοῦ μου.

* *
*

Ὁ κ. Ω. εἶνε ἀνὴρ πανδαήμων καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Τὸ ὄνομά του κατέστη ἀπό τινος τόσον γνωστόν, ὥστε θεωρῶ περιττὸν νὰ τὸ γράψω ὁλόκληρον, ἀφοῦ οὐδὲν φύλλον θὰ προσθέσω εἰς τὰς τόσας δάφνας, δι' ὧν τὸ ἐστεφάνωσεν ἡ φήμη. Κατὰ τὸ λέγειν πολυαρίθμων φίλων του, καλλιεργεῖ μετ' ἴσης ἐπιτυχίας τὸ δρᾶμα, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὸ μυθιστόρημα, τὴν λυρικὴν ποίησιν, τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὸ ἔπος, τὸ διήγημα, τὰς θετικὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν λογοτεχνίαν. Ὅταν δὲ τῷ ἀπομένῃ καὶ ὀλίγος χρόνος περιττός, διαθέτει τοῦτον ὑπὲρ τῆς ἱστορίας, ἥτις ἐντόκως ὀφείλει νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν χάριν ταύτην μίαν ἡμέραν.

Ἀλλ' εἶνε ἀρκετὰ πρακτικὸς ὁ κ. Ω. ὥστε νὰ μὴ μετέρχηται ὡς ἐπάγγελμα τὴν πανδαημοσύνην. Καλήτις καὶ ἱκανῶς προσοδοφόρος θέσις τὸν ἱκανοποιεῖ διὰ τὰς πικρίας, ἃς παρέχει εἰς τοὺς διανοητικῶς ἐργαζομένους ἡ πεζότης τῆς ἐποχῆς· ἡ δὲ ἐκ τοῦ στρογγύλου ἐπιδόματος προερχομένη χρυσῆ ἄνεσις τῷ δίδει τόσον καιρὸν εἰς παντοειδεῖς μελέτας, ὥστε πᾶς ἀκούων τὰς σοφὰς γνώμας, ἃς ἐπὶ οἱουδήποτε ζητήματος ἔχει πάντοτε προχείρους, θὰ εἴνε πολὺ ἄδικος, ἂν δὲν ἀναφωνήσῃ μεθ' ἡμῶν: ἄξιος ὁ μισθός του!

* *
*

Ἔτυχε πολλάκις νὰ συζητήσω μετ' αὐτοῦ καὶ πάντοτε ἐξῆλθον ἡττημένος. Δὲν ἔλεγεν αὐτός, ὅτι τῷ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν· ἑκάστη φρᾶσις του εἶχε κῦρος ἀδιάσειστον. Σωρεία συγγραφέων ἔσπευδε παρευθὺς νὰ τὴν ὑποστηρίζῃ· ὁ δεῖνα μέγας φιλόσοφος εἶχε γράψῃ τέσσαρας τόμους, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν γνώμην, ἣν ὁ κ. Ω. ἐπαρουσίαζεν ἐν δυσὶ μόνον λέξεσι, καίτοι δὲ δύο ἢ τρεῖς κατώτεροι συγγραφεῖς ἐζήτησαν νὰ ἀμφισβητήσωσι τὴν βάσιν της ὅμως εἰς τὴν πρώτην ἀντίκρουσιν ἐκείνου, ἐτράπησαν εἰς ἀνανδρον φυγήν. Τὸ αὐτὸ ἔλεγε καὶ ὁ κ. Ω. ἀλλὰ μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι τὸ ἐβάσιζεν ἐπὶ ἰδίων μελετῶν καὶ πορισμάτων. Καὶ πῶς νὰ μὴ νικηθῷ ἐν συζητήσει, καθ' ἣν ἐπάλαιον εἰς ἐναντίον πολλῶν; Ἤμην μόνος ἐγὼ ἐνῷ μετ' αὐτοῦ καὶ ποῖος δὲν ἦτο! Λεγεῶνες σοφῶν, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα εἶχον ἀκούσῃ ποτέ, τάγματα καὶ συντάγματα συγγραφέων εἰδικῶν τὸν ἐθωράκιζον, ἐξιφούλκουν μετ' αὐτοῦ, μοὶ ἀντετάσσοντο καί... ἔπιπτον ἡττημένος!

Ἀλλὰ δὲν ἐνικώμην μόνον ὅταν εἶχον ἐναντίαν γνώμην. Ἡμέραν τινὰ ἠθέλησα νὰ δοκιμάσω καὶ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πάλης καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης λέξεως συνετάχθην μὲ τὰς περὶ ἀρχαίου δράκματος ἰδέας του. — Βέβαια, βέβαια, εἶπον· εἶνε ὅπως λέγετε. — Καὶ τί λέγω; μοὶ εἶπε. Νομίζετε ὅτι ἀρκεῖ τοῦτο; ὅτι ἀρκεῖ μία ἁπλῆ ἀποδοχή; Ἴδετε τί λέγει ὁ Βέρχερ, ὁ Παρκὶ καὶ ὁ Μινδάουαρ. Καὶ δι' εὐγλώττου προοιμίου ρίψας ἐπ' ἐμοῦ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀρχῆθεν ἐκφρασθεῖσαν γνώμην, ἤρχισε νὰ τὴν πλήττῃ μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, τόσων ἰσχυρῶν ἐπιχειρημάτων, παραπομπῶν καὶ σχολίων, ὥστε ἅπαξ διὰ παντὸς ἐπείσθην, ὅτι ἐγὼ δὲν ἤξευρον τί ἔλεγον οὐδ' ὅταν ἀκόμη ἐπανελάμβανον τοὺς λόγους του!

Καίτοι παρὰ τοῖς ἀνδράσιν ἡ ὑπεροχὴ δὲν εἶνε φορτίον εὐεπίφορον, παρὰ τοῖς λογίοις δὲ εἶνε βαρύτατον μάλιστα, ἐπὶ τοσοῦτον εἶχεν ἐπιβληθῇ καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἄλλους ὁ κ. Ω. ὥστε κατήντησε νὰ μὴ τολμῶμεν οὐδὲ λέξιν πλέον νὰ ἐκφέρωμεν πρὸ αὐτοῦ. Τὸν παρεδέχθημεν ὡς κεφαλὴν, ὡς ἀρχηγόν, ὡς σχολάρχην. Τὸ στόμα του ἦτο στόμα τῆς ἀληθείας· οἱ λόγοι του αὐτὴ ἡ ἀλήθεια.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὑπὸ τρίτων πολλάκις ἐνικήθημεν κραδαίνοντες τὰ ὅπλα του· ἀλλά... ἦτο φυσικώτατον τοῦτο· ἡ σπάθη τοῦ Αἴαντος εἰς χεῖρας πυγμαίου, πᾶν ἄλλο ἢ ὅπλον δύναται νὰ θεωρηθῇ. Ὅταν δὲ ἠκούομεν ἐκτοξευομένας κατ' αὐτοῦ λοιδορίας καὶ σκώμματα, ἔστω καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν θεωρουμένων ὡς σοβαρῶν, ἐψιθυρίζομεν μετὰ θλίψεως: Τί φοβερὸν πρᾶγμα εἶνε ὁ φθόνος!

* *
*

Ὁ κ. Ω. εἶνε ἀνὴρ μετρίου ἀναστήματος, ἀλλ' ἔχει τὸ σῶμα ἀκμαιότατον καὶ τὰς πυγμὰς στιβαρωτάτας. Ὅταν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἀναβιβάζει τὰς χεῖρας, δὲν εἶνε ποσῶς φρόνιμον νὰ πλησιάζητε ὑμεῖς τὴν κεφαλήν, ὅταν δὲ θερμαινομένης τῆς συζητήσεως, δηλαδὴ τῶν ἐρωτήσεων ὑμῶν καὶ τῶν ἀποκρίσεων ἐκείνου καταβιβάζει τὸν γρόνθον ἐπὶ τῆς τραπέζης πρὸς μείζονα ἐνίσχυσιν τοῦ ἐκφερομένου ἐπιχειρήματος, οὐδὲ εἰς ἐχθρόν σας εὐχηθῆτε νὰ ἔχῃ ἐκεῖ πλησίον τὴν χεῖρά του... Ἰσχυροτέραν ὅμως τοῦ σώματος ἔχει τὴν φωνήν. Δύναται νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους χωρὶς νὰ κουρασθῇ, χωρὶς νὰ ἐλαττώσῃ οὐδὲ κατὰ ἕνα τόνον τὴν φωνήν του. Ὅπως τὸν διακόψητε εἶνε ἀνάγκη νὰ κραυγάσητε, ἀλλ' ἐκεῖνος διὰ μιᾶς κινήσεως τῆς χειρὸς συνιστᾷ ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ ἐντείνει τὴν φωνὴν ἂν ἐπιμένετε· τοῦθ' ὅπερ δὲν σᾶς ἀφίνει νὰ ἀκουσθῆτε. Καὶ ὅταν τελειώσῃ, ἢ ἐλησμονήσατε ἐκεῖνο, ὅπερ ἐσκοπεύετε νὰ εἴπητε, ἢ ἄλλην στροφὴν λαβούσης τῆς ὁμιλίας του, καθίσταται ἀδιάφορος πλέον ἡ παρατήρησίς σας.

Δὲν παρεπονούμεθα ὅμως διὰ τοῦτο· θὰ εἴμεθα πολὺ ἀγνώμονες· αἱ μικραὶ ἰδέαι μας, αἱ χαμηλοφώνως, ἐπεισοδιακῶς ἐξενεχθεῖσαι — ἤρκει μόνον νὰ ἦσαν καλαὶ — δὲν ἐχάνοντο. Τὰς συνέλεγε μετὰ στοργῆς, τὰς ἐνέδυε λαμπρὸν φόρεμα καὶ τὰς ἐπαρουσίαζεν ἔπειτα. Καὶ τίς πατὴρ εἶνε τόσον ἐγωιστής, ὥστε νὰ διαμφισβητῇ τὰ τέκνα του πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις τὰ υἱοθετεῖ ἵνα τὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ τὰ δοξάσῃ; Καὶ τί θὰ κατωρθοῦμεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπέναντι τοῦ ἀνεγνωρισμένου κύρους τοῦ ἀνδρός;

Ἀνάλογα πρὸς τὴν ἀκμὴν τοῦ σώματος καὶ τῆς φωνῆς εἶχε καὶ ἄλλα προσόντα. Τὸ παράστημά του κατὰ τὴν ἡμέραν ἰδίᾳ καὶ τὰς ὥρας· καθ' ἃς ἐσυχνάζοντο αἱ ὁδοὶ δι' ὧν διήρχετο, ἦτο ἀγέρωχον καὶ ἡ κεφαλή του πρὸς τὰ ἄνω εὐγενῶς τεταμένη. Εἶχεν ὅμως τὴν συνοφρύωσιν ἐκείνην, ἣν δίδουσιν αἱ πολλαὶ ἀσχολίαι, συνοφρύωσιν, ἥτις διελύετο, αὐτοστιγμεὶ ὡς ἐπλησιάζέ τις, μετὰ μικρὸν τιναγμὸν σημαίνοντα εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου βιαίαν μετάπτωσιν ἀπὸ ἄλλων, ἀνωτέρων βέβαια, σκέψεων. Ἔνδυμα ἔφερε σεμνὸν καὶ αὐστηρόν, ἀπέφευγε δὲ πᾶν ἀντικείμενον ἄλυσιν ἢ καρφίδα, πᾶν χρῶμα προκλητικὸν χειροκτίων ἢ λαιμοδέτου, δυάμενον νὰ ἀποσπάσῃ ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τὴν προσοχήν, ἣν ἀπήτουν ὁλόκληρον οἱ λόγοι του.

Μόνον, διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐκράτει συνήθως δέσμην ἐφημερίδων ἢ περιοδικῶν, ὧν οἱ τίτλοι, ὅπως ἔχωσι μεῖζον θέλγητρον, ἐκρύπτοντο ἐπιμελῶς... ἢ ἐκ μετριοφροσύνης, ἵνα μὴ ρηθῇ, ὅτι ἐζήτουν νὰ ἐπιδειχθῶσιν...

Τὸ πρόσωπόν του ἦτο σοβαρόν. Εἰς τὴν προσέγγισιν ὅμως καὶ τοῦ ἐσχάτου ἐπαρουσίαζε στερεότυπον ἐνθαρρυντικὸν μειδίαμα. Καὶ ἂν δὲν ἤρκει τοῦτο, ὁ κ. Ω. ἔτεινε ταχέως τὴν χεῖρα καὶ ἔθλιβε θερμῶς τὴν ἰδικήν σας. Τοῦτο ἠδύνατο ἴσως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐγωιστικὴ συγκατάβασις. Οὐδὲν ἄλλο ἦτο ὅμως ἢ γνησία μετριοφροσύνη, διότι περὶ τοῦ προτερήματός του τούτου εἰς οὐδένα ἐπετρέπετο ν' ἀμφιβάλλῃ. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀφοῦ διὰ σοφῶν ἐπιχειρημάτων κατεκεραύνου τοὺς εἰδικῶς καταγινομένους εἴς τι, καὶ τοὺς ἀπεδείκνυε στερουμένους καὶ αὐτῶν τῶν στοιχείων τῆς εἰδικότητός των, προσέθετε: «Καὶ ἐν τούτοις ἐγὼ εἶμαι ἕνας ἀκατάρτιστος, ἕνας ἀμαθής... Φαντασθῆτε!»

Καὶ ἐν χαρακτηριστικόν του ἀκόμη. Ὁ κ. Ω. σπανίως ἐφαίνετο μόνος εἰς τὰς ὁδούς. Φίλοι θαυμάζοντες τὰ φῶτα του κατώρθουν νὰ τὸν ἀνευρίσκωσιν ἐξερχόμενον καὶ νὰ τὸν συνοδεύωσιν. Ἔβαινε δὲ τότε ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ἀφίνων ἐκείνους νὰ ὁμιλῶσι καὶ δι' ὀλίγων διακοπῶν δίδων τροφὴν εἰς νέας συνομιλίας των ἢ διακόπτων αὐτοὺς δι' αὐθεντικῶν ἀξιωμάτων.

* *
*

Ὅπως ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες, οὕτω καὶ ὁ κ. Ω. εἶχε πολλὰς ἀδυναμίας. Μία ὅμως τῶν μεγαλητέρων του, ἦτο ὁ Τώμ, μικρὸς καστανόχρους κύων, ἂν οὐχὶ ἐξ εὐγενοῦς, βεβαίως ὅμως ἐξ ἐντίμου οἰκογενείας καταγόμενος καὶ ἄξιος καθ' ὅλα τῶν περιποιήσεων τοῦ κυρίου του διὰ τὴν καθαριότητα, τὴν διάκρισιν καὶ τὴν πρὸς τὰς γωνίας τοῦ οἴκου καὶ τὰς ἑστίας τῶν διαβαινουσῶν κυριῶν εὐλάβειάν του. Ἦτο δὲ σοφώτατος κύων ὁ Τώμ. Ἐγίνωσκεν ἀσφαλῶς τὴν πρὸς τὰς παντούφλας τοῦ κυρίου του ἀγουσαν, τῷ ἐκόμιζε μόλις στελλόμενος τὸ μανδύλιόν ἢ τὴν σιγαροθήκην του καὶ εἶχεν ἀποστηθίσῃ τὰς μορφάς, ὅλων τῶν συχναζόντων εἰς τὸν οἶκον, ὥστε μόνον κατὰ τῶν πρωτοερχομένων νὰ ὑλακτῇ. Ὡς ἐκ περισσοῦ συνεργασθεὶς ἐπί τινα χρόνον ἀδελφικῶς πρὸς καταδίωξιν τῶν ἀπειλούντων τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην ποντικῶν μετὰ τοῦ γάτου, ἦτο ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς τοῦ συνεργάτου του κωλυομένου ἢ ἀπόντος καὶ πολλάκις ἠξιώθη ἐπαίνων καὶ εὐφήμου μνείας δεὰ νίκας, ἃς κατήγαγεν ἐκ τοῦ συστάδην κατὰ βαρβάρων.

Ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ μὴ εἶνε σοφὸς ὁ Τώμ ὑπὸ τοιοῦτον ἄνδρα ὑπηρετῶν;

Καὶ ἐν τούτοις! Παράδοξοι αἱ ἰδιοτροπίαι τῶν κυνῶν! ὁ Τώμ οὐδὲν ἐκ τῆς σοφίας τοῦ κυρίου του ὠφελήθη. Ὡς ἐμφαίνεται δὲ ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν διαγωγῆς του, πᾶν ἄλλο ἐζήτει ἢ νὰ ὠφεληθῇ.

Παράδοξος πράγματι ἦτο ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Τώμ πρὸς τὸν αὐθέντην του.

* *
*

Ὁ Κύριος Ω. οὐδὲν ἢ σχεδὸν οὐδὲν εἶχε δημοσιεύσῃ διὰ τοῦ τύπου, τοῦθ' ὅπερ, μέχρις ἑνὸς βαθμοῦ, καθίστα ἀδιαφιλονείκητον τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν του. Ὅτε ἦτο νεώτερος ἐφάνη ὑπὸ μικρά τινα ἀρθρίδια καὶ φυλλάδια ἡ ὑπογραφή του, ἀλλὰ ταῦτα πάντα μόλις ἀνδρωθεὶς ἔσπευσε νὰ τὰ ἀποκηρύξῃ ὡς ἁμαρτήματα νεανικά, δυσανάλογα πρὸς τὴν ἀνδρικὴν σωφροσύνην του. Βραδύτερον τῷ ἀπεδόθησαν καλά τινα ἔργα ἀνωνύμως δημοσιευθέντα, αἱ δὲ ἀσθενεῖς διαψεύσεις του, καίτοι εἰλικρινέσταται, δὲν ἐπιστεύθησαν εἰμὴ ὑπὸ τῶν γνησίων γεννητόρων αὐτῶν. Ἤδη ὅμως ἀπὸ πολλοῦ οἱ φιλολογικοὶ κύκλοι ἀνέμενον ἐναγωνίως τὸ νέον ἔργον, ὅπερ συνέγραφε, καὶ ὅπερ εἶχε καταστῆ πολύκροτον πρὶν ἢ ἔτι ἐκδοθῇ.

Πολλάκις ἐν συνομιλίαις, βλέπων παράγουσαν ἀγαθὰς ἐντυπώσεις ἰδέαν τού τινα, μετριοφρόνως προσέθετεν, ὅτι δὲν εἶνε ἐκ τοῦ προχείρου, ἀλλ' ἐλήφθη ἐκ τοῦ συγγράμματός του, ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ ζητήματος καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν ἱκανὸν θὰ ἐπέχεε φῶς καὶ πολὺν θὰ προὐκάλει θόρυβον, ἴσως δὲ καὶ κραυγὰς ἀγρίας τῆς κριτικῆς...

* *
*

Καὶ εἶχε δίκαιον. Ἐὰν δὲν ὁμολογήσωμεν ὅπως, ἐν ἀρχῇ εἴπομεν, ὅτι τὰ ζῶα ἔχουσι πλειότερον νοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, τοῦθ' ὅπερ προσβλητικόν, θὰ παραδεχθῶμεν τὰς περὶ τῆς μετεμψυχώσεως ἰδέας καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐν τῷ σώματι τοῦ *Τώμ* ἐγκατάστασιν καὶ διαμονὴν τῆς ψυχῆς, τίς οἶδε τίνος κριτικοῦ! Αἱ δὲ ἄγριαι κραυγαὶ αὐτοῦ μόλις ὁ κ. Ω. ἐκάθητο νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ χειρογράφου του, εἶνε ἐπαρκεστάτη ἀπόδειξις!

Μάτην ὁ κατὰ τὰ ἄλλα εὔσπλαγχνος αὐθέντης προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ τὸν κύνα. Μόλις ἔστρεφε μίαν σελίδα τοῦ χειρογράφου του, λυγμοὶ ἐν ἀρχῇ, εἶτα δὲ ὀλοφυρμοί, ὑλακαί, ἄγριαι κραυγαὶ τοῦ κυνὸς ἠνάγκαζον τὸν αὐθέντην νὰ ἐγερθῇ, νὰ κτυπήσῃ τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γραφείου, τὴν ῥάβδον τέλος ἐπὶ τοῦ κυνός· ὁ Τώμ ἐπραΰνετο τότε ἐπὶ μικρὸν· ἀλλὰ μόλις ὁ κ. Ω. ἐνθαρρυνόμενος ἐκ τῆς σιωπῆς ἤγειρε τὴν φωνήν, ἵνα ἀναγνώσῃ περικοπήν τινα, ἐνῷ ἡ φωνή του ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἠλέκτριζε τὸν πιστὸν κύνα καὶ προὐκάλει κινήσεις ἐνθουσιώδεις τῆς οὐρᾶς του, ἐν τῇ παρούσῃ ὅμως τόσον τὸν ἐξηγρίου, οἱ λυγμοί, οἱ ὀλοφυρμοί, αἱ ὑλακαί, αἱ ἄγριαι κραυγαί του ἐπὶ τοσοῦτον ἐπετείνοντο, ὥστε ἔπρεπεν ἢ νὰ ἀποδιωχθῇ ὁ Τώμ καὶ νὰ κλειδωθῇ εἰς ἀπομεμακρυσμένον δωμάτιον, ἢ νὰ κλείσῃ τὸ χειρόγραφόν του ὁ κ. Ω.

Ἀλλὰ τὰ ἀπομεμακρυσμένα δωμάτια δὲν εἶνε πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν κυνῶν νευροπαθῶν ἢ μᾶλλον χρησιμευόντων, ὡς προσωρινὴ κατοικία ψυχῆς κριτικοῦ ὀξυχόλου· Καὶ τότε ὁ κ. Ω. κατέφευγεν εἰς δόλους, ἵνα προσθέσῃ ἐν κεφάλαιον εἰς τὸ σύγγραμμά του. Ἐπλήρου τὰ θυλάκιά του σακχαρικῶν καὶ εἰς ἕκαστον λυγμὸν τοῦ Τώμ ἔρριπτεν αὐτῷ ἓν τεμάχιον. Ἐπειδὴ δέ, ὡς λέγουσιν, ἡ κριτικὴ δὲν εἶνε πάντοτε ἀδέκαστος, ὁ συγγραφεὺς εὗρισκε στιγμιαίαν τινὰ ἡσυχίαν. Ἀλλὰ τὰ σακχαρικὰ εἶχον τέλος καὶ τὸ τέλος τοῦτο συνέπιπτε πρὸς τὸ τῆς ἀνοχῆς τοῦ Τώμ. Ἔπειτα δὲ οἱ ὁλολυγμοὶ ἐπανελαμβάνοντο καὶ εἰς οὐδὲν ἐχρησίμευον αἱ παρακλήσεις, οἱ γλυκεῖς λόγοι, αἱ θωπεῖαι τοῦ αὐθέντου.

* *
*

Ἡμέραν τινὰ ὁ κ. Ω., ὅστις ἦτο μέλος τριάκοντα τοὐλάχιστον ἐπιτροπῶν φιλολογικῶν, ἐπιστημονικῶν, ἐκπαιδευτικῶν, ἀπήχθη ὑπὸ μιᾶς τούτων ἐκ τοῦ σπουδαστηρίου του, ἐγκαταλιπὼν ἐπὶ τοῦ γραφείου ἠνεῳγμένον τὸ πολύκροτον χειρόγραφόν του.

Ὁ *Τώμ*, ἀφοῦ μάτην κατεδίωξε τὴν κυνηγετικὴν κύνα τοῦ γείτονος, ἥτις ἕνεκα τοῦ διπλασίου ἀναστήματός της ἠξίου αὐτὸν τῆς ἐσχάτης περιφρονήσεως, ἐπέστρεψεν οἴκαδε ἐν προφανεῖ ἀγανακτήσει, καὶ ἀκολουθῶν τὴν προτεταμένην ῥῖνά του, ἥτις ὡσφραίνετο πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ κυρίου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριον, ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ καθίσματος, ὅπερ ἦτο θερμὸν ἀκόμη καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ γραφείου.

Ἀλλὰ τί ἔπαθε; Διατί στρέφει περὶς περιδεῆ τὰ βλέμματα, ὡς ἂν ἀποτρόπαιον μελετᾷ κακούργημα; Διατί εἶτα ὑψοῖ ὑπερήφανον τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκφέρει ἐπινίκιον ὑλακήν, ὡς ἂν ἐπανελάμβανε τό: «ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα;» Καὶ διατί πάλιν ἔπειτα δεικνύει ἀγρίους ὀδόντας πρὸς τὸ ἀνυπόπτως πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινόμενον χειρόγραφον; Θεοῦ, κύριε, φυλακὴν ἐν τῷ στόματί του!

Ἀλλ' οὐδείς, οὐδὲ Θεός, οὔτε δαίμων δύναται πλέον νὰ τὸ ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν ὀδόντων καὶ τῶν ὀνύχων του. Δάκνει, κατασχίζει, σκορπίζει καὶ πάλιν δάκνει καὶ πάλιν κατασχίζει. Ἅπαντες οἱ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ καιροὺς ἡττηθέντες ποντικοὶ δὲν θὰ ἠδύναντο ἐν μακραῖς ἡμέραις νὰ κατορθώσωσιν, ὅ,τι αὐτὸς ἐν ὀλίγοις λεπτοῖς διέπραξε. Ἀντὶ τοῦ ἐπιμελῶς διηθετημένου χειρογράφου, τεμάχια μόνον φαίνονται πανταχοῦ ἐσχισμένα, κατερρυπωμένα, ἀγνώριστα.... καὶ εἰς αὐτὸν τὸν συγγραφέα, ὅστις εἰσελθὼν ἐκείνην τὴν στιγμὴν κύπτει, λαμβάνει ἓν, ἀναγινώσκει ἡμίσειαν φράσιν του, ἐξαγριοῦται, ὁρμᾷ, λαμβάνει ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τὸν Τώμ καὶ τὸν τινάσσει ἔξω τοῦ παραθύρου.

* *
*

Πιστεύετε τώρα εἰς τὴν μετεμψύχωσιν; ἀμφιβάλλετε ἀκόμη περὶ τῆς κριτικῆς δεινότητος, τῆς ἐν τῷ σώματι τοῦ *Τώμ* ἐγκαθειργμένης ψυχῆς;

Ἐγώ, ὅστις ψυχορραγοῦντα ἐκ τῆς πτώσεως τὸν ἔσωσα περισυλλέξας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ, δὲν ἀμφιβάλλω· Ἐφ' ὅσον ἡ κολασμένη του ψυχὴ εὑρίσκετο πλησίον μου, οὐδὲ γραμμὴν κατώρθωσα νὰ χαράξω. Ἐνῷ ὁ κ. Ω. ἀντέγραφε, συνεπλήρωσε καὶ κινδυνεύομεν νὰ ἐκδώσῃ ἴσως τὸ σύγγραμμά του...

Σημειωτέον ὅμως, ὅτι οὐδὲν ζῶον τρέφει ἔκτοτε παρ' αὐτῷ. Διάγει μόνον μὲ τοὺς φίλους καὶ θαυμαστάς του...

Ι. Μαρανος

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

(Διήγημα)

Ὁ Ροβέρτος ἐλάτρευε τὴν σύζυγόν του. Ἐνυμφεύθη ἐξ ἔρωτος καὶ ἐρρίφθη μετὰ τόσου ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ ζωήν, ὥστε ἐντὸς μικροῦ διαστήματος ὅλαι αἱ σχέσεις αὐτοῦ, ὅλαι αἱ πρὸ τοῦ γάμου του γνωριμίαι, ἐθραύσθησαν ὡς ὕαλος. Ἐκλείσθη εἰς τὸν βωμόν του καὶ ἐγεύετο τῆς εὐτυχίας του σταγόνα πρὸς σταγόνα. Ὅταν ἀπήντα καθ' ὁδὸν φίλον τού τινα μόλις τῷ ἀπέτεινε μίαν λέξιν. Ἐξύρισε τὰ γένεια του, διατηρήσας μόνον τοὺς μύστακας, καὶ ἔφερε πάντοτε λαιμοδέτην κυανόχρουν. Τόσον ἐφρόντιζε ν' ἀποφεύγῃ ἐκείνους, οἵτινες ἠδύναντο νὰ τῷ προκαλέσωσιν ἀνάμνησίν τινα, ὥστε ἐφαίνετο ὡσεὶ φοβούμενος τὸ παρελθόν. Ἦτο πάντοτε ἀπησχολημένος, ὥστε ἔπρεπε νὰ σε ἴδῃ δὶς καὶ τρίς, ὅπως σε ἀναγνωρίσῃ, καὶ σοὶ ἀπεκρίνετο πάντοτε ἐν βιᾷ, ὅπως ἀποκρίνεται τις εἰς ἐρώτησιν φίλου ἐν καιρῷ διαλείμματος παραστάσεως, ἐπειγόμενος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου καὶ καταλάβῃ ἐγκαίρως τὴν θέσιν του. Ὁ Ροβέρτος δὲν ἦτο βεβαίως, οὔτε ὁ πρῶτος, οὔτε ὁ τελευταῖος τῶν νεονύμφων, οἵτινες ὑπέστησαν τοιαύτας ἀποτόμους μεταβολάς. Ὅλοι σχεδὸν οἱ νεόνυμφοι ὁμοιάζουσι· προσκτῶνται αἴφνης περίσκεψίν τινα, ἀξιοπρέπειαν ἰδιάζουσαν τοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἐκέρδησαν μέγα λαχεῖον, τοῖς νεοφωτίστοις Φραμασόνοις ἢ τοῖς συνωμόταις, οἵτινες πρὸ ὀλίγου μόλις ὡρκίσθησαν. Δὲν ἀναγινώσκουσι πλέον πᾶς ἰδίας ἐφημερίδας, ἀλλάσσουσι ράπτην καὶ θὰ κατεδάφιζον τοὺς Παρισίους, ἐὰν τοῦτο δὲν ἦτο κἄπως δύσκολον, ὅπως καταστρέψωσι μετ' αὐτῶν ὅλας τὰς Νανὰ καὶ τὰς Νινί, αἵτινες ἐνίοτε τοῖς μειδιῶσι διερχόμεναι.

Ὁ Ροβέρτος λοιπόν, ἀκολουθῶν τὸν γενικὸν κανόνα, ὑπῆρξε τοιοῦτος ἐπὶ 8 μῆνας. Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἐννάτου ἐπῆλθε χαλάρωσίς τις ἐν ταῖς συνηθείαις του. Συνηντᾶτο συχνότερον μετὰ τῶν φίλων του, αἱ γνάθοι του ἤρξαντο ἀναφυόμεναι καὶ οἱ κυανοῖ λαιμοδέται κατέστησαν σπανιώτεροι. Ἐπανέλαβε τὴν ἕξιν τοῦ σιγάρου, περιεπάτει βραδύτερον καὶ περιεπλανᾶτο μετ' εὐχαριστήσεως. Δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἴπῃ, ὅτι ἦτο ὀλιγώτερον εὐτυχὴς εἰς τὴν οἰκίαν του, ἢ ὅτι ἠγάπα ὀλιγώτερον τὴν γυναῖκά του. Κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν συναντήσας τὸν Ροβέρτον ἔν τινι συναναστροφῇ, καὶ ἐρωτήσας αὐτὸν περὶ τῆς γυναικός του, ἔλαβον τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν: «εἶνε ἀληθὴς θησαυρός, ἀγαπητέ μου».

Ὅταν σύζυγός τις λέγῃ τοῦτο τόσον καθαρῶς, πρέπει βεβαίως νὰ τὸν πιστεύωμεν καὶ νὰ τὸν παραδεχώμεθα ὡς ἐρωτευμένον. Καὶ ὅμως νομίζω, ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε διόλου ὀρθόν· σκεπτόμενος δέ τις ὀλίγον θὰ παραδεχθῇ μᾶλλον, ὅτι ἡ ἔκφρασις αὕτη εἶνε ἐκδήλωσις ψυχρότητος ἐκ μέρους του. Ὁσάκις ἀκούω σύζυγον νὰ μοὶ λέγῃ: «εἶνε θησαυρός, ἀγαπητέ, ἡ σύζυγός μου· πρέπει νὰ τὴν γνωρίσῃς κτλ.κτλ.» νομίζω, ὅτι βλέπω ἄνθρωπον φυσῶντα εἰς ἐσβεσμένον δαυλόν.

Ὅταν τὸ πῦρ καίῃ θερμαίνονται καὶ δὲν λέγουσι τίποτε.

Λοιπόν, διὰ νὰ εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὁ Ροβέρτος ἤρξατο φυσῶν τὴν φωτιάν του. Αἱ γλυκύτητες μάλιστα ἐκεῖναι, αἵτινες ἄλλοτε πρὸ ἐννέα ἤδη μηνῶν ἐμέθυον αὐτόν, τῷ ἐφαίνοντο τῶρα ἄνοστοι. Εὕρισκε τὴν περιβάλλουσαν αὐτὸν θερμοκρασίαν χλιαράν, βαρεῖαν, καὶ ὅταν ἡ σύζυγός του ἤρχετο ἀκροποδητὶ ὄπισθέν του καὶ τὸν ἠσπάζετο εἰς τὸ μέτωπον, ἤρχιζε νὰ παρατηρῇ, διὰ πρώτην ἤδη φοράν, ὅτι ὁ βίαιος οὗτος ἐναγκαλισμὸς κατέστρεφε τὴν κόμμωσίν του, καὶ ἠρεθίζετο. Δὲν ἔλεγε τίποτε, δὲν ἐθύμωνεν, ἀλλ' ἠνοχλεῖτο· τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ μικρὰ σύζυγός του, γελῶσα ὡς τρελλή, τῷ ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τὰς δύο χεῖράς της μετὰ τὸν ἀσπασμόν.

— Καϋμένη Λουΐζα, ἔλεγε, δὲν βλέπεις ὅτι ἀναγινώσκω;

— Τότε πρέπει νὰ εἴπῃς: «Μικρά μου γυναῖκα, σὲ λατρεύω», ἄλλως δὲν φεύγω ἀπ' ἐδῶ.

— Ἀλλὰ σοὶ τὸ ἐπανέλαβον πεντακοσίας τόσας φοράς! Ἐλύσσα ἐσωτερικῶς καὶ ἔλεγε ταχέως: Μικρά μου σύζυγε, σὲ λατρεύω, σὲ λατρεύω· φίλησέ με· ἐτέλειωσε... εἶσαι ἄγγελος... βγάλε λοιπὸν τὰ χέρια σου ἀπὸ τὸν λαιμόν μου.

— Ποσῶς, ποσῶς· ὅ,τι μοὶ λέγεις εἶνε προσποίησις, εἶδος λαθρεμπορίου· πρέπει νὰ εἴπῃς: «Μι..... κρά.....μου γυναῖκα», μὲ πολὺ πάθος.

— Μι..... κρά μου γυναῖκα, ἐπανελάμβανεν ὁ Ροβέρτος, σὲ ἀ .... γα .... πῶ, σὲ λα..... τρεύω. Βλέπεις ὅτι δὲν θέλω παρακλήσεις.

— Μ' ἀγαπᾷς λοιπὸν πάντοτε;

— Διάβολε! ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ σοὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω κάθε πέντε λεπτά· ἔσο δικαία.

Καὶ ἐλάμβανε τὸ βιβλίον του, ὅπερ πεσὸν χαμαὶ εἶχε κλεισθῆ οὕτως, ὥστε ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ζητῇ, τοὐλάχιστον ἐπὶ πέντε λεπτὰ τὴν σελίδα, ἣν ἀνεγίνωσκε. Τοῦτο καθίστα αὐτὸν δύστροπον, καὶ ὅταν μετὰ ἓν τέταρτον ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, εὕρισκε, φυσικῶς, τὴν σοῦπαν πολὺ ἠλατισμένην.

— Περίεργον, ἐγὼ δὲν τὴν εὑρίσκω ἀλμυράν, ἔλεγεν ἡ Λουΐζα.

— Ἐγὼ ὅμως τὴν εὑρίσκω παρὰ πολὺ ἀλμυράν, ἐπανέλεγεν ὁ Ροβέρτος χύνων νερὸν εἰς τὴν σοῦπάν του.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ ἀξιαγάπητος μικρά, ἥτις ἐπίστευεν, ὅτι ὁ σύζυγός της ἔλεγε τοῦτο ἐκ πείσματος, διεμαρτύρετο θέτουσα ἅλας, οὕτως ὥστε ὁ Ροβέρτος ὑψωνε τοὺς ὤμους καὶ ἔκραζε μετά τινας στιγμὰς σιωπῆς:

— Ἀγαπητή μου, ἡ μαγειρά σου δὲν γνωρίζει νὰ ψήσῃ τὸ κρέας· εἶνε ἀδύνατον νὰ φαγωθῇ. Μόνον εἰς τὰ ξενοδοχεῖα εὑρίσκει τις φιλέτα τῆς ἀνθρωπιᾶς, καὶ ἀνεστέναζε.

— Δὲν καταλαμβάνω, φίλε μου, διατί ἀπὸ ἑνὸς ἤδη μηνὸς παραπονεῖσαι τοιουτοτρόπως.

— Δὲν καταλαμβάνεις, λέγεις, δὲν καταλαμβάνεις..... Πρῶτον, δὲν παραπονοῦμαι. Ἂν σε ἀκούσουν νὰ ὁμιλῇς τοιουτοτρόπως θὰ πιστεύσουν, ὅτι δὲν εὐχαριστοῦμαι εἰς τίποτε.

— Δὲν λέγω τοῦτο.

— Τοὐλάχιστον ἀφίνεις τοὺς ἄλλους νὰ τὸ ὑποθέσουν....

Μετὰ τοῦτο ἐπεκράτει σιωπή. Ἀλλὰ κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ροβέρτος ἐσκέπτετο, ὅτι μετ' ὀλίγον, μετὰ τὸ δεῖπνον θὰ μετέβαινεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐπειδὴ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην δὲν εἶχεν οὔτε θέατρον, οὔτε χορόν· ὅτι θὰ ἀνεγίνωσκε τὴν ἐφημερίδα, βλέπων τὴν τακτικὴν κίνησιν τῆς βελόνης τῆς συζύγου του, ὅτι μετὰ τὴν ἐφημερίδα θὰ ἐλάμβανε τὸ βιβλίον καὶ ὅτι μετὰ δύο ἢ τρία χασμήματα θὰ παρετήρει τὸ ἐκκρεμές· ὅτι ἡ σύζυγός του θὰ ἐφαίνετο λυπημένη βλέπουσα αὐτὸν χασμώμενον καὶ διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ κοιμηθῇ, θὰ τῷ ἔλεγε: «Σκέπτομαι νὰ κάμω τὴν γωνίαν αὐτὴν κυανῆν ἀντὶ μαύρης· τί λέγεις σύ, μικρέ μου;»

Μικρέ μου! ἔκφρασις, ἥτις τὸν ἔκαμνεν ἄλλοτε νὰ κλαίῃ ἐκ τρυφερότητος καὶ ἥτις τώρα τῷ ἐφαίνετο βλακώδης. Ὅλαι αἱ σκέψεις αὗται τῷ ἤρχοντο ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης καὶ νῦζανον τὴν ἀθυμίαν του καὶ ἐπανελάμβανε μετὰ πικρίας:

— Δὲν βλέπω τί τὸ ἔκτακτον εἰς τὸ νὰ ἀπαντήσω ἕνα καλῶς μαγειρευμένον φιλέτο.

— Καλῶς! θὰ ἐπαγρυπνήσω αὔριον, μένε ἥσυχος, ἔλεγεν ἡ Λουΐζα ὀλίγον τραχέως. Ἔχω ἄδικον.

— Μήπως σοὶ εἶπον, ὅτι εἶχες ἄδικον; Ἔχω ἄδικον! Ἔχεις τὴν μανίαν, ἀγαπητή μου, νὰ θεωρῇς ἑαυτὴν ἀκαταπαύστως θῦμα.

Ἐνδομύχως ἠσθάνετο τὸ ἀνόητον τῶν παρατηρήσεών του, ἀλλὰ δὲν ἦτο κύριος ἑαυτοῦ καὶ ὁ θυμὸς τὸν κατελάμβανεν ἀκουσίως.

— Ἀλλά, Ροβέρτε, καταπραΰνθητι, δὲν ὑπάρχει τίποτε κακὸν εἰς ὅλα αὐτά.

— Νὰ καταπραυνθῶ! Εἶμαι λοιπὸν θυμωμένος; Ὦ! εἶσαι ἀνυπόφορος, ἀγαπητή μου.

— Ναί! συμφωνῶ, εἶμαι ἀνυπόφορος.

— Ὅ,τι εὑρίσκω νόστιμον εἶνε, ὅτι συμφωνεῖτε χωρὶς νὰ εἶσθε πεπεισμένη. Ἐνδομύχως θεωρεῖτε ἑαυτὴν τελείαν· ἡ ἀζιοσέβαστος θεία σας τὸ ἐπανέλαβε πολλάκις. Ἀπορῶ πῶς δὲν ἦλθεν ἀπόψε νὰ σᾶς ζητήσῃ ἓν δεῖπνον... Τί ἔχομεν ὕστερον ἀπὸ τὸ φιλέτο;

— Δὲν γνωρίζω, μὰ τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ γεῦμα ἐτελείονεν ἐν βαθείᾳ σιγῇ· ἀμέσως δὲ μετ' αὐτὸ ὁ Ροβέρτος ἐλάμβανε τὸν πίλον του.

— Θὰ ἐξέλθετε;

— Ἐὰν μοὶ τὸ ἐπιτρέψητε.

Καὶ ἀνεχώρει μὲ βῆμα σταθερόν. Ἐν τῇ κλίμακι ἔλεγε:

— Δὲν μὲ ἠρώτησεν ἐὰν θὰ ἐπιστρέψω ἀργά, περίεργον. Ὦ! ὑπῆρξα πολὺ ἀσθενὴς κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας.

Ὅταν ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδόν, ἵστατο ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου, μὴ γνωρίζων ποῦ νὰ διευθυνθῇ. Ἀνέπνεε βαθέως ὡς ἄνθρωπος ἐξερχόμενος τοῦ ὕδατος καὶ ἐβάδιζε τυχαίως κουμβόνων τὰ χειρόκτιά του.

— Ἔχω ἀνάγκην ἀέρος, ἔλεγεν· οὔφ!... Εἶνε ἐξαίρετος ἡ μικρά μου σύζυγος, ἀλλὰ τί τὰ θέλετε; Ὑπῆρξα πολὺ ἀσθενής.

Εἰσήρχετο εἰς καπνοπωλεῖον ὅπως ἀνάψῃ τὸ σιγάρον του. Ἔβλεπεν ἐπὶ τῶν βουλεβάρτων τὰ καφενεῖα ἀνοικτά, πλῆθος ἐξηπλωμένον ἐπὶ τῶν καθισμάτων καὶ ἐσκέπτετο, ὅτι διὰ νὰ περιφέρηταί τις εὐχαρίστως εἰς τοὺς Παρισίους πρέπει νὰ εἶνε μόνος. Διήρχετο πρὸ τῆς ἀρχαίας λέσχης του, λαμπούσης ἐκ τῶν πολλῶν φώτων, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα ἀκόμη νὰ ἀνέλθῃ, μολονότι εἶχε μεγάλην πρὸς τοῦτο ἐπιθυμίαν· ἐφοβεῖτο μερικὰ μειδιάματα καὶ μετέβαινεν εἰς τὸ ἄλλο πεζοδρόμιον. Ἀνεμιμνήσκετο, ὅτι ὁσάκις ἔδιδε τὸν βραχίονα εἰς τὴν σύζυγόν του ἡ ἑσθής της προσετρίβετο ἐπὶ τῆς κνήμης του κατὰ τρόπον ἐνοχλητικόν· ὅτι ἐνῷ διήρχοντο πρὸ τῶν ἀδαμαντοπωλείων καὶ τῶν καταστημάτων τοῦ σουρμοῦ ἡ κυρία ἵστατο ἐπιμόνως, τοῦθ' ὅπερ τὸν καθίστα μανιώδη· καὶ ὅτι αὐτὸς ἀπὸ μέρους του πρὸ τῶν ὁπλοποιῶν καὶ τῶν βιβλιοπωλῶν, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν: «Ἐὰν ἤμην μόνος θὰ τὰ ἐπεσκεπτόμην ἐκ τοῦ πλησίον». Ἀνεμιμνήσκετο ὅτι χθὲς ἀκόμη, ὅταν ἐπανήρχοντο ἐκ τοῦ δάσους, ἡ συνομιλία ἐτελείωσε, διότι εἶχε σιωπήσῃ, μὴ γνωρίζων τι νὰ εἴπῃ καὶ ἠσθάνετο τὰ βλέφαρά του κλείοντα. Ἐτρόμαζεν εὑρίσκων ἑαυτὸν τόσον ἡλικιωμένον καὶ μελαγχολικόν, αὐτὸς ὅστις ἐγέλα τόσον πολὺ ἄλλοτε, μόλις πρὸ δύο ἐτῶν. Τέλος μετὰ δύο ὥρας ἠσθάνετο τύψεις καὶ ἀσυνειδήτως ἐπανήρχετο οἴκαδε, ἔνθα εὕρισκε τὴν σύζυγόν του μὲ ἐρυθροὺς ὀφθαλμούς.

— Ἐκλαυσεν!... ἔλεγε· νὰ μὴ δύναται τις νὰ ἐξέλθῃ μίαν στιγμὴν χωρὶς νὰ εὑρίσκῃ δάκρυα ἐπιστρέφων; ἀληθῶς τοῦτο καθίσταται ἀνυπόφορον.

Ἀντὶ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν σύζυγόν του, ὅπως ἐπεθύμει ἀναβαίνων τὴν κλίμακα, ἔλεγεν ἁπλῶς μὲ ψυχρὸν ὕφος:

— Καλὴν ἑσπέραν, ἀγαπητή μου· καὶ εἰσήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ἡ Λουΐζα ἠσθάνετο, ὅτι ὁ σύζυγός της ἑστενοχωρεῖτο πλησίον της, ἐγνώριζεν ὅτι ὅλα της, καὶ αὐτὴ ἡ προστριβὴ τοῦ ἐνδύματός της, ἠνώχλουν τὸν Ροβέρτον. Προσεπάθει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν εὐθυμίαν, τὰς εἰλικρινεῖς συνδιαλέξεις, τὰς μικρὰς καὶ τόσον καλὰς ἐκρήξεις γέλωτος πλησίον τοῦ πυρός. Ἀλλ' αὐταὶ αὐταὶ αἱ προσπάθειαι της καθίστων αὐτὴν ἀδέξιον. Τὸν ἐνηγκαλίζετο εἰς ἀκατάλληλον στιγμὴν καὶ ἤρχιζε προμεμελετημένην συνδιάλεξιν, ἐνῷ ὁ σύζυγός της ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀνεγίνωσκεν ἐνδιαφέρον βιβλίον καὶ ἀπήντα μηχανικῶς:

— Πᾶ! ἀληθῶς! χωρὶς κἂν νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἀφ' ἑτέρου ἐκείνη ἠσθάνετο προσβαλλομένην τὴν φιλοτιμίαν της. Καὶ ὅταν ἐνώπιον τοῦ συζύγου της ἐδοκίμαζε πίλον περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκλογῆς τοῦ ὁποίου ἦτο βεβαία, ὁ δὲ Ροβέρτος τῇ ἔλεγε:

— Δὲν εἶνε ἄσχημος, ἀλλ' ἐγὼ θὰ ἐξέλεγον κίτρινον χρῶμα ἀντὶ λευκοῦ... Ἡ πτωχὴ ἀξιέραστος μικρὰ ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ κτυπήσῃ τινὰ καὶ μὴ εὑρίσκουσα, ἔλεγεν ἐν ἀπελπισίᾳ: «Τί νὰ κάμω, Θεέ μου, τί νὰ κάμω;»

Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων, τὴν ὁποίαν ἀποκαλοῦσι, νομίζω, *Σελήνην πυρράν*, ἐξηκολούθει ἀπὸ ἑνὸς ἤδη μηνός, ὅταν ὁ Ροβέρτος, ὅστις ἀκόμη ἦτο εἰς τὴν τράπεζαν, ἔλαβε ἐπιστόλιον εὐῶδες.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε, πιστεύω; εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του καὶ ἐξεδίπλωσε τὴν ἐπιστολήν, ἥτις περιεῖχε τὰ ἑπόμενα:

«Τές οἶδεν, ἀγαπητέ μου Ροβέρτε, ἐὰν δὲν θὰ σᾶς εἶνε εὐχάριστον νὰ εὐρεθῆτε εἰς τὸ μικρὸν ξενοδοχεῖον τοῦ δάσους τῶν Βικεννῶν, ὅπερ εὑρίσκεται ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος; Εἰμεθα σύμφωνοι λοιπὸν εἰς τὸν ἀριθμὸν 3 τοῦ ὁποίου τὰ παράθυρα βλέπουσι πρὸς τὴν λίμνην; Ἔχω τὴν ἰδέαν, ὅτι αὔριον Τρίτην ἡ αἴθουσα αὕτη θὰ εἶνε ἐλευθέρα. Τί σκέπτεσθε; Ἔπειτα δὲν θὰ χάσωμεν τίποτε. Περὶ τὰς 7 ὁ ἥλιος κρύπτεται ὄπισθεν τῶν δένδρων καὶ κάμνει περίφημη δροσιὰ εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο. Ἔπειτα τὰ φιλέτα εἶνε ἐξαίρετα ἐκεῖ».

ΑΜΑΝΔΑ

— Ἀμάνδα, ἐπανέλαβεν ὁ Ροβέρτος, ποῦ διάβολον ἐγνώρισα αὐτὴν τὴν Ἀμάνδαν; Ἔμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς σκεπτικός.

— Καμμία κακὴ εἴδησις; ἠρώτησεν ἡ Λουΐζα.

Τότε ἐνεθυμήθη, ὅτι ἡ σύζυγός του ἦτο ἐκεῖ καὶ ἀπεκρίθη ὡς ἄνθρωπος διακοπτόμενος ἐν μέσῳ τῶν λογισμῶν του ὑπό τινος ἀδιαφόρου:

— Ὄχι, ὄχι, εἶνε ἀπὸ τὸν ράπτην μου· μόνον ἐνῷ ἔθετεν ἐσπευσμένως ζάχαριν εἰς τὸν καφέν του διὰ νὰ ἀποφύγῃ νὰ τὴν προσβλέψῃ κατὰ πρόσωπον ἐνόμισεν, ὅτι εἶδε διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὀφθαλμοῦ του, ὅτι ἡ σύζυγός του προσεκτικῶς τὸν ἔβλεπεν. Ἀντὶ νὰ σχίσῃ τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἐπανεδίπλωσε, τὴν ἔθεσε μετὰ προσοχῆς εἰς τὸν φάκελλον καὶ τὴν ὤθησεν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Καὶ παραδόξως τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὑπῆρξεν ἀξιέραστος.

Ἡ τρελλὴ αὕτη ἐπιστολή, ἡ Ἀμάνδα, τὴν ὁποίαν δὲν ἐνεθυμεῖτο διόλου, ἐγέννησεν αὐτῷ τὰς εὐθυμοτέρας ἰδέας. Ἐκολακεύετο τρόπον τινά, ὅτι τὸν ἐπίστευεν ἀκόμη ἀρκετὰ κακὸν καὶ ἐδοκίμαζεν ἀληθῆ εὐχαρίστησιν, αἰσθανόμενος εἰς τὰς χεῖράς του μέσον, δι' οὗ ἠδύνατο νὰ παύσῃ ὢν ἐνάρετος.

— Δὲν θὰ μεταβῶ βεβαίως εἰς τὴν συνέντευξιν ταύτην, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, ἀλλὰ ἂν ἤμην ἄλλος ἄνθρωπος!... Ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀνθιστάμενοι εἰς μίαν στιγμὴν τρέλλας... Δὲν εἶνε μάλιστα στιγμὴ τρέλλας, εἶνε στιγμὴ εὐχαριστήσεως. Καὶ ὕστερον ἀπό ὅλα, διατί νὰ ἀφήσῃ τις ἑαυτὸν νὰ σβεσθῇ; Ἀ! ἐὰν δὲν εἶχον σύζυγον ἕνα ἄγγελον! Δὲν ἀμφιβάλλει, ἡ πτωχὴ μικρά! Τὴν παρετήρει, κάτω νεύουσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σιωπῶσαν.

— Δὲν ἀμφιβάλλει... ἐὰν ἤθελον!

Ἐγέρθη εὔθυμος καὶ περιεπάτει ἐν τῇ αἰθούσῃ μουρμουρίζων μετὰ τῆς ἱκανοποιήσεως ἐκείνης, ἣν αἰσθάνεται ὁ μέχρις ὀδόντων ὡπλισμένος, ὅστις σκέπτεται: «Ἐὰν δὲν φονεύω τινά, εἶνε διότι εἶμαι καλός· καὶ περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλουσιν». Ἠσθάνετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀληθῆ ὑπεροχήν.

— Μετὰ πόσης προθυμίας ἐργάζεσαι ἀπόψε, ἀγαπητή μου! Εἶνε πολὺ εὔμορφον αὐτὸ τὸ σχέδιον, ἡ γραμμὴ αὕτη ἡ μαύρη πηγαίνει περίφημα ἐν μέσῳ τοῦ ἐρυθροῦ. Καὶ προσέθετεν ἰδιαιτέρως καθ' ἑαυτόν: «Παράδοξον, πῶς δὲν ἐνθυμοῦμαι αὐτὴν τὴν Ἀμάνδαν. Εἶνε παράλογος ἡ ἐπιστολὴ αὕτη». Ἦτο εὐτυχὴς ὡς βασιλεύς.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτον, ὅπερ ἐσκέφθη ἦτο τὸ δεῖπνον αὐτὸ καὶ προγευόμενος ἐξήγει εἰς τὴν Λουΐζαν, τί θὰ εἴπῃ ἐν ἀληθὲς φιλέτο εὐωδιάζον, καλῶς μαγειρευμένον.

— Θέλεις νὰ φάγῃς ἀπόψε, θὰ σοὶ παρασκευάσω τοιοῦτον.

— Ὄχι ἀπόψε. Ὁμιλῶ περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔχω ποσῶς ὄρεξιν νὰ φάγω φιλέτο. Ἐκτὸς τούτου, δὲν εἶνε δυνατὸν ἀπόψε.

— Τί θὰ κάμῃς λοιπὸν ἀπόψε;

— Δὲν σοὶ τὸ εἶπον λοιπὸν ἀκόμη;..... Συνήντησα τὸν Π., ἐξαίρετον νέον, ὅστις μὲ προσεκάλεσε νὰ συνδειπνήσωμεν. Ὁ ἀδελφός του ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ Μεξικόν. Τῷ ἐζήτησα συγγνώμην, ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ δεχθῶ, ἀλλ' ἐπέμεινε τόσον, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ ὑποχωρήσω. Πόσον ἐξαίρετος νέος εἶνε αὐτὸς ὁ Π!.

— Ἀ! εἶπεν ἡ Λουΐζα.

— Ἀλλὰ πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ ὑπάγω.

Ὁ Ροβέρτος ἠγέρθη τῆς τραπέζης, ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγόν του καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν: «Εἶνε πολὺ φανερόν, ὅτι ἐὰν δὲν ἤμην τύπος καὶ ὑπογραμμὸς συζύγου, τίποτε εὐκολώτερον νὰ μεταβῶ ἐκεῖ κάτω, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον κατὰ βάθος δὲν εἶνε τι τὸ ἀπᾷδον εἰς τὴν ἠθικήν».

Κατὰ τὰς 5 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

— Φοβοῦμαι μὴ λυπήσω τὸν καλόν μου φίλον Π. θὰ ὑπάγω νὰ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ. Δὲν πιστεύω νὰ λυπηθῇς διὰ τοῦτο, ἀγαπητή μου Λουΐζα; Ἐκτὸς τούτου ἐσκέφθην νὰ σὲ συνοδεύσω εἰς τῆς θείας σου, θὰ δειπνήσῃς μετ' αὐτῆς καὶ ὁ Ἰωάννης θὰ ἔλθῃ νὰ σὲ παραλάβῃ κατόπιν. Ἐγὼ θὰ μεταβῶ πεζῇ, τοῦτο πιστεύω νὰ μὲ ὠφελήσῃ διότι δὲν κάνω ἀρκετὴν ἐξάσκησιν. Σύμφωνοι λοιπόν;

— Ὅπως θέλεις, ἀλλὰ μὴ λαμβάνῃς τὸν κόπον νὰ μὲ συνοδεύσῃς εἰς τῆς θείας μου, διότι προτιμῶ νὰ μεταβῶ μόνη.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ Ροβέρτος, ὡραῖος ὡς ἀστήρ, μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη καὶ μὲ ἄσπρην γραβάταν ἀνήρχετο εἰς ἅμαξαν καὶ διηυθύνετο εἰς τὸ δάσος τῶν Βικεννῶν. Τῷ ἐφαίνετο, ὅτι ἐγένετο ἐλαφρότερος κατὰ 50 λίτρας καὶ ἀνῆλθε τὴν κλίμακα τοῦ ξενοδοχείου λέγων καθ' ἑαυτόν: «Καὶ ἔπειτα δὲν θὰ τὸ μάθῃ ποτέ»...

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπανεῦρε τὴν ἰδιάζουσαν ἐκείνην ὀσμὴν τοῦ μαγειρείου τῶν ἑστιατορίων, τὸν θόρυβον τῶν παροψίδων, τὰς φωνὰς τῶν ὑπηρετῶν, ἀνερχομένων τὰς βαθμίδας μὲ ὕφος πολυάσχολον καὶ μὲ τὰ χειρόμακτρα ὑπὸ τὸν βραχίονα.

— Ὁ κύριος εἶνε μόνος, τὸν ἠρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν.

— Ναί, ἀλλὰ περιμένω τινά. Ὁ ἀριθμὸς 3 εἶνε ἐλεύθερος;

Ὁ ὑπηρέτης ἤνοιξε μικράν τινα θύραν καὶ ὁ Ροβέρτος εἰσῆλθεν ὅλος χαρά. Τῷ ἐφάνη, ὅτι ὁ ὑπηρέτης τὸν προσέβλεψε μὲ τρόπον, ὅστις ἐσήμαινεν: ὡραῖον ἀγγεῖον εἶσαι καὶ σύ.

— Ὁ κύριος δὲν διατάσσει τίποτε;

— Ὄχι, θὰ περιμένω.

Ἐξήγαγε τὸν πῖλόν του καὶ ἐπεθεώρησεν. Ἦτο τὸ αἰώνιον δωμάτιον, ὅπερ ἐπεσκέφθη πεντακοσίας φορὰς· κόκκινος χάρτης, ἀνάκλιντρον μὲ τρία προσκεφάλαια μαλακά, ἐκκρεμὲς ἐκ χαλκοῦ παριστῶν ποιμενίδα εἰς πηγήν, καὶ δύο ἀνθοδοχεῖα ἄνευ ἀνθέων. κλειδοκύμβαλον, ἄνευ κλειδός· τάπης ἔνθα ὅλοι οἱ πόδες τῶν Παρισινῶν ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἀφήσωσι τὰ ἴχνη των· ἔπειτα μία μικρὴ στρογγύλη τράπεζα εἰς τὸ μέσον, ἐφ' ἧς εἶχε τεθῆ τραπεζομάνδυλον. Αἱ περόναι καὶ τὰ κοχλιάρια, βαρέα καὶ χονδροειδῆ, ἦσαν παραμεμορφωμένα. Ἠσθάνετό τις, ὅτι ἑκατοστύες ἀνθρώπων τὰ εἶχον ἤδη μεταχειρισθῆ καὶ τίς οἶδε, πόσοι ἄλλοι θὰ τὰ μετεχειρίζοντο εἰς τὸ μέλλον. Εἰς τὰ χείλη τῶν στερεῶν παροψίδων ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ ξενοδοχείου. Ὅλα αὐτὰ ὑπενθύμισαν εἰς τὸν Ροβέρτον ἀποστροφήν τινα, ἣν εἶχεν ἄλλοτε αἰσθανθῆ, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν εἶχε λησμονήσει καὶ ἤνοιξε τὰ δύο παράθυρα διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ὀλίγον ἀέρα.

— Εἶχον λησμονήσει ὅλα αὐτά, ἔλεγε, καὶ εἶμαι εὐχαριστημένος διότι ἦλθον· εἶνε περίεργα . . . ἔπειτα ἐμορμύρισεν ἠχόν τινα διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τὰς συγκεχυμένας ἰδέας του. Ἠσθάνετο, ὅτι ἡ εὐθυμία του ἔρευγε καὶ παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του· ἦτο 7 καὶ $^1/_4$ καὶ ἐπένα.

— Πραγματικῶς, ἐὰν ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἦτο ἀστειότης, δὲν τὸ ἐσκέφθην αὐτό . . . ἀλλ' ὅλα θ' ἀποβῆξουν εἰς καλόν, ἔχω τοιαύτην προαίσθησιν.

Ἦσαν πολὺ εὔθυμοι εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν ποτηρίων καὶ τῶν παροψίδων διέκρινεν ἐκρήξεις γέλωτος. Δὲν γνωρίζω ποῖαι ἰδέαι διῆλθον διὰ τοῦ ἐγκεφάλου του, ἀλλ' ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ παραθύρου καὶ παρετήρησε προσεκτικῶς τὴν λίμνην, ἥτις ἦτο ἥσυχος, ὡς καθρέπτης. Τὰ δένδρα ἀντηνακλῶντο ἐν αὐτῇ καὶ λαμπρά τις ὀσμὴ τοῦ δάσους, ἐκ διαλειμμάτων, ἔφανεν εἰς αὐτόν.

— Πτωχή μου σύζυγος, ἐψιθύρισεν.

Ἠθέλησε νὰ φύγῃ, ὅτε θροῦς ἐσθῆτος ἐκ μετάξης ἠκούσθη εἰς τὸν διάδρομον. Ἡ θύρα ἠνεῴχθη καὶ γυνὴ ἐν βίᾳ καὶ περίτρομος ἐρρίφθη εἰς τὸ ἀνάκλιντρον. Εἶχε κάλυμμα τόσον παχὺ ἐπὶ τοῦ προσώπου της, ὥστε δὲν διεκρίνοντο ποσῶς τὰ χαρακτηριστικά της, ἀλλ' ἀνεγνώριζέ τις εἰς ὅλας τὰς κινήσεις της τὴν εὐγένειαν, ἀλλ' ἐπίσης τὸν τρόμον καὶ τὴν στενοχωρίαν . . . Ὁ Ροβέρτος ἔμεινεν ἐκπεπληγμένος. Παρετήρησε τὴν νεοελθοῦσαν καὶ προσεπάθησε νὰ τὴν διακρίνῃ ὑπὸ τὸ κάλυμμα. Τέλος, ἀνεγνώρισεν ἀναμφιβόλως λίαν γνωστοὺς χαρακτῆρας, πρόσωπον, ὅπερ τῷ ἀνεμίμνησκε προσφάτους ἐντυπώσεις, διότι ὠχρίασεν ὑπερβαλόντως καὶ αἴφνης ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονας τοὺς ὁποίους τῷ ἔτεινεν ἡ νέα γυνή.

— Εἰπέ μοι, ὅτι δὲν μὲ θέλεις, ἐφώνησεν ἡ Λουΐζα, διότι ἦτο ἐκείνη· εἰπέ μοι το ταχέως. Ὕψωσε τὸ κάλυμμά της· οἱ ὀφθαλμοί της ἔλαμπον ἐν μέσῳ ἀφθόνων δακρύων.

— Ἐγὼ σὲ ἠπάτησα, εἶπε χαμηλοφώνως, πλησιάζουσα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ συζύγου της. Ἔπειτα γελῶσα ἠχηρῶς μὲ ὅλα της τὰ δάκρυα:

—Βλέπεις, ἀπέθνησκον ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φάγω φιλέτον καλῶς μαγειρευμένον...

(Ζ.) GUSTAVE DROZ.

Ο ΝΟΜΟΣ...ΕΙΝΕ ΡΗΤΟΣ

Τοῖς Ἕλλησι Καθηγηταῖς

Οὐδέποτε ἠσθάνθην τὴν ἐλαχίστην ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ γυμνάσιον τῆς πατρίδος μου, τοῦ ὁποίου ἂν δὲν ἐξῆλθον ἄγιος, ἀπεμακρύνθην βεβαίως πρωτομάρτυς. Ἐπὶ τοσοῦτον ὑπέφερα..... Οὐδὲ διῆλθον ἔκτοτε πλησίον του, φοβούμενος μὴ λιποψυχήσω ἐξ ἀνοήτου τινὸς δέους, ὅπερ μὲ κατελάμβανε καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ σκέψει τοιούτου τολμήματος, καί, ἂν καὶ παρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος, ὅπως παραδώσω εἰς τὴν λήθην ὅσα ἐκεῖ ὑπέφερα, ἀγνοῶ πως, ἡ σκληρὰ μνήμη τῶν χρόνων ἐκείνων μὲ παρακολουθεῖ ἔτι τόσον ἐπιμόνως. Φανταισθῆτε καὶ φρίξατε, ὅτι τὰς γραμμὰς ταύτας τρέμων χαράττω, καὶ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω, ὅτι ἔπαυσα εὑρισκόμενος ἐνώπιον τῶν παραδόξων ἐκείνων ἀνθρώπων, τῶν ἑτοίμων νὰ μὲ βασανίσωσι δι' ἐλάχιστον θόρυβον, ὃν ἀπέδωκεν εἰς ἐμὲ ὁ *βρακᾶς ἐπιστάτης*, τῶν ἑτοίμων νὰ μὲ ἀποδιώξωσιν ἐπὶ μῆνα ἴσως, διότι ἐφωράθην κρατῶν μικρὰν ράβδον, ἐνώπιον τέλος τῶν κυρίων καθηγητῶν μου, οἵτινες προαπεφάσισαν καὶ προητοίμασαν τὴν ἀπόρριψίν μου, διότι δὲν παρουσιάσθη καὶ εἰς ἐμὲ ἡ ἀνάγκη ἰδιαιτέρων παραδόσεων! Ναί, κύριοι, ἀκόμη νομίζω, ὅτι εὑρίσκομαι ἐνώπιον τῶν παραδόξων αὐτῶν καθηγητῶν μου.

Τὰς λυπηρὰς ταύτας σκέψεις καὶ τόσας ἄλλας λυπηροτέρας, μοὶ ἐπανέφερε ζωηροτάτας εἰς τὴν μνήμην ὁ ταπεινὸς χαιρετισμὸς δυστυχοῦς τινος παιδός, ὅστις σταματήσας με εἰς τὸν δρόμον, μὲ παρεκάλεσε τρέμων, νὰ φροντίσω περὶ τῆς προαγωγῆς του, ἐξαρτωμένης ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου μαθήματος, εἰς ὃ ἡ ἐπίδοσίς του κατὰ τὴν γενικὴν ἐξέτασιν τοῦ Ἰουνίου δὲν ἐφάνη ἀρκετὴ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ δευτέρας τοιαύτης, κατὰ τὰς ἐπαναληπτικὰς ἐξετάσεις τοῦ 7|βρίου.

— Καὶ τὸ μάθημα;

— Τὰ Γαλλικά.

Τὸ δίλημμα εἰς ὃ εὑρέθην προκειμένου περὶ ἀναπροπῆς τῆς ἀρχικῆς μου ἀποφάσεως καὶ ἡ πεποίθησις, ἣν εἶχον περὶ τῆς ἀπορρίψεώς του – καθόσον τὸν Σεπτέμβριον πίπτει πάντοτε ἀπηνὴς ὁ πέλεκυς ἐναντίον τῶν δυστυχῶν μαθητῶν τῶν μὴ διαθετόντων τὰ *ἀναγκαῖα μέσα*, μὲ κατεβασάνισαν καθ' ὅλην τὴν νύκτα, καθ' ἣν ὅμως ἀπεφάσισα, καὶ τὴν πρωΐαν μὲ ἦθος ἀνθρώπου λησμονήσαντος τέλεον τὸ παρελθόν, φαιδρὸς μᾶλλον παρὰ τρέμων, ἔκρουσα τὴν θύραν τοῦ γραφείου τῶν κ. κ. καθηγητῶν. Τί κρῖμα, νὰ μὴν εἶμαι Βουλευτής, Δήμαρχος, πάρεδρος, σύμβουλος, ἢ τοὐλάχιστον ὑποψήφιος! Τί κρῖμα!.....

II

Τὴν ὡς εἰσῆλθον ταραχήν μου διεσκέδασεν ἀμέσως ἡ κωμικὴ ὑποδοχὴ ὅλων ὁμοῦ, οἵτινες συσπειρωθέντες περὶ ἐμὲ ἐζήτουν νὰ μὲ καταφάγωσι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, βιαζόμενοι νὰ μάντεύσωσι τὴν αἰτίαν τῆς ἀπροσδοκήτου ἐκείνης ἐπισκέψεώς μου. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐγέλων ἀληθῶς ὡς παράφρων, καὶ θ' ἀνεχώρουν ἀμέσως, ἂν δὲν εἶχον ἐνώπιόν μου τὴν πενιχρὰν μορφὴν τοῦ προστατευομένου μου, ὅστις ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς ἐξωθύρας ἱστάμενος, θὰ ἐμέτρα ἀγωνιῶδῶς τὰς στιγμὰς τῆς μετ' αὐτῶν συνεντεύξεώς μου.....

Εἰς τὴν παράκλησίν μου, τὴν ὁποίαν ἔσπευσα νὰ διατυπώσω ἀμέσως, μοὶ ἀπεκρίθησαν διὰ μιᾶς φωνῆς ἐχούσης τὸν αὐτὸν τόνον, — πλάγιον βαρύ — δι' ἑνὸς *θὰ σκεφθῶμεν*. τὸ ὁποῖον διεδέχθησαν κατόπιν φράσεις ἰδιαίτεραι, καταληπταὶ εἰς αὐτοὺς μόνον, αἰνιγματικαὶ ἢ γριφώδεις, ὅπως τὰς θέλετε, καὶ ταύτας θερμοκρασία τρόπων κάτωθεν τοῦ μηδενός, καὶ ταύτην ἔν, μᾶς συγχωρεῖτε, εἶνε ὥρα τῶν ἐξετάσεων, καί.. ... εὑρέθην μόνος μέσῳ τεσσάρων τοίχων, ἀπαθῶν μαρτύρων ὅλων αὐτῶν τῶν ἀκατανοήτων, πρὸ παλαιᾶς τραπέζης, ἀφανοῦς σχεδὸν ὑπὸ μελανοδοχεῖα ἄφθονα, καὶ βιβλία, καὶ χάρτας, καὶ ἔχων ἀπέναντί μου ἀκριβῶς μέγα ἐκκρεμὲς μὲ ὠροδείκτην πάγιον, τοῦ λεπτοδείκτου βαρυνθέντος τὴν ἀκινησίαν καὶ ἀποστατήσαντος, ἄγνωστον πότε.

.....

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην μετὰ ὥρας σχεδὸν πάροδον, μὲ εὗρεν ὁ αὐτὸς βρακᾶς ἐπιστάτης, ὅστις ποτὲ μὲ κατήγγειλεν ὡς ἀτακτήσαντα, καὶ δι' ἀποτόμου κινήσεως τῆς ράβδου του, ἥτις ἐπὶ τῆς μαθητείας μου ἀπετέλει τὸ στήριγμα τῆς ὀμβρέλας του, μοὶ ἔδειξε τὴν θύραν καὶ ἀνεχώρησα.....

III

Ὁ Νόμος, κύριε, ναί, ὁ Νόμος, μοὶ ἔλεγε προχθὲς ὁ καθηγητής κ. Φ. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ προστατευόμενός σας *ἔπρεπε* νὰ προβιβασθῇ τὸν Ἰούνιον, ἀλλ' ἐνομίσαμεν καλὸν νὰ μείνῃ ἐπανεξεταστέος εἰς τὸ μάθημα τῶν Γαλλικῶν, εἰς ὃ δὲν ἦτο ἐκ τῶν πρώτων, ἀλλὰ δυστυχῶς εἰς τὰς ἐπαναληπτικὰς ἐξετάσεις δὲν ἔδειξεν οὐδεμίαν βελτίωσιν, καὶ ἀπεφασίσαμεν — πρὸς ὠφέλειαν του — νὰ ἀκούσῃ ἐπὶ ἓν ἀκόμη ἔτος τὰ αὐτὰ μαθήματα! Ἄλλως τε εἶνε τόσον νέος! Ἐξ ἑτέρου, εἶνε ἀληθές, ὅτι ἀπελύσαμεν τοῦ Γυμνασίου φέτος ὀλίγους ἀνικάνους, ἀλλὰ τί νὰ κάμωμεν; ἀφ' οὗ φοιτήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἐπὶ τρία ἔτη, ἔχανον τὸ δικαίωμα ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἐπὶ πλέον φοιτήσεως, ὡς ἀνεπίδεκτοι μαθήσεως. Καί.... ὁ νόμος, κύριε, εἶνε ρητός.

Ἤφατο, μετὰ προσοχῆς, διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου εἰς τὸ ἄκρον τὸν ὑπερμεγέθη καινουργῆ πῖλόν του, καὶ ἀνεχώρησε μειδιῶν.

Μ. Μ.

HENRY GREVILLE

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

(Μυθιστορία)

Α'.

Πρὶν ἢ ἔτι ἐπιβῶσι τῶν ὀχημάτων αὐτῶν οἱ προσκεκλημμένοι τοῦ γάμου, τὰ φῶτα εἶχον σβεσθῆ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Σεργίου ἐν Πετρουπόλει. Φαίνεται, ὅτι οἱ ἱεροφύλακες καὶ οἱ κανδυλανάπται ἀναδέχονται νὰ μᾶς ὑποδεικνύωσι τὸ ἐφήμερον τῆς χαρᾶς τοῦ γάμου.

Οἱ νεόνυμφοι εἶχον ἀπομακρυνθῆ. Ἐξελθόντες πρῶτοι ἐκ τῆς ἐκκλησίας εὑρίσκοντο ἤδη εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας των, ἐπωχούμενοι ἐπὶ τῆς γαμηλίου αὐτῶν ἁμάξης, ἣν ἔσυρε ζεῦγος κελήτων. Κατὰ τὸ ἔθος ἐγένοντο δεκτοὶ ὑπὸ τῆς «ἐπιτίμου μητρὸς» ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ μεγάρου των. Συνοδευομένη αὕτη ὑπὸ τοῦ δεκαετοῦς μόλις υἱοῦ της, κρατοῦντος πολυτελῆ εἰκόνα κεκοσμημένην διὰ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων, τοῖς ἔδωκε τὴν συνήθη εὐλογίαν καὶ τοῖς προσέφερεν ἐπὶ χρυσοῦ δίσκου τὸν ἄρτον καὶ τὸ ἅλας τὰ σύμβολα τῆς εὐημερίας· μεθ' ὃ οἱ πρωταγωνισταὶ τῆς τελετῆς εἰσῆλθον ἐν τοῖς θαλάμοις των, ἐν οἷς ὁ πρίγκηψ τοῦ Καραμιρῶφ ἠδυνήθη νὰ θαυμάσῃ ἐπὶ ἑξήκοντα δεύτερα λεπτὰ τὴν σύζυγόν του.

Ἦτο νεωτάτη, ξανθή, λεπτοφυής, ὡραία καὶ ἀξιολάτρευτος.

— Μοὶ ἀνήκεις ἐπὶ τέλους Εἰρήνη! εἶπεν ὁ εὐδαίμων σύζυγος.

Ἡ κομψὴ νύμφη ἐμειδίασε διὰ τρόπου σημαίνοντος εὐαρέσκειαν καὶ δειλίαν. Τῇ εἶχεν ἤδη ἐκφράσῃ ἀπείρους τρυφερότητας, καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκοντο ὁμοῦ ἐντὸς τῆς ἁμάξης, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῇ οἰκίᾳ του..... ἦτο ἀληθές, ὅτι ἡ οἰκία του ἦτο καὶ ἰδική της; Ἠρυθρίασε μέχρι τῶν ἄκρων τῶν μικροσκοπικῶν ὤτων της, ἀλλὰ πρὶν δυνηθῇ ν' ἀποκριθῇ, ἠκούσθη ἐντὸς τοῦ προθαλάμου θροῦς σηρικῶν ἐσθήτων καὶ κρότος στρατιωτικῶν πτερνιστήρων. Οἱ νεόνυμφοι ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν θύραν τῆς πρώτης αἰθούσης καὶ ὑπεδέχθησαν τοὺς ξένους των.

Τὸ μέγαρον τοῦ Καραμιρώφ, ἦτο ἀντάξιον τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς περιουσίας τῶν ἰδιοκτητῶν του. Ἀλλὰ πῶς κατώρθωσεν ὁ τελευταῖος αὐτῶν ἀπόγονος νὰ ἐρασθῇ ἐπαρχιώτιδος πτωχῆς καὶ ὡραίας μέν, ἀλλ' ἀδεξίου καὶ μόλις ἐξελθούσης ἐκ τοῦ Ἰνστιτούτου τῶν θυγατέρων τῶν εὐγενῶν τοῦ Καζάν; Ἂν τοὐλάχιστον ἀνετρέφετο ἐν Πετρουπόλει! Ἀλλ' ὄχι! Ἐν ἐπαρχίᾳ· ἐν τῇ μᾶλλον ἀπηρχαιωμένῃ ἐπαρχίᾳ! Καὶ ἐν τούτοις ὁ ἀναιδὴς οὗτος Καραμιρώφ, ἐπωφελούμενος τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας τοῦ μεγάλου δουκὸς Βορίς, οὗ ἐτύγχανεν ὑπασπιστής, κατώρθωσε νὰ διορισθῇ ἡ ἀδελφὴ τῆς συζύγου του, ἡ ὡραία Κλεοπάτρα, κυρία τῆς τιμῆς τῆς Αὐτοκρατείρας! Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι μὴ διστάζοντες πρὸ οὐδενὸς πράγματος.

— Ἀκριβῶς διότι δὲν διστάζουσι, κατορθοῦσι τὰ πάντα! εἶπε παχύστομος φωνὴ ἐρχομένη ὄπισθεν τῆς κομήσης Βαρουσιέφ τῆς ἐξενεγκούσης κάπως μεγαλοφώνως τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἐνῷ ἀνήρχετο τὴν κλίμακα τοῦ μεγάρου.

Ἡ κόμησα ἐστράφη καὶ εἶδεν ἀνερχομένην ὄπισθέν της τὴν ἀρχαίαν ἀντίζηλόν της Τρεδίνην. Ὕψωσεν ἐλαφρῶς τοὺς ὤμους, μὴ συνειθίζουσά ποτε νὰ δίδῃ θάρρος εἰς οὐδένα, καὶ διελθοῦσα ἀνὰ μέσον τοῦ ἀπαστράπτοντος ἐκ τῆς πολυτελείας πλήθους τῶν προσκεκλημένων εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς λαμπρῶς φωταγωγημένης καὶ δι' ἀνθέων κεκαλυμμένης αἰθούσης τῆς ὑποδοχῆς.

Τὸ συνοικέσιον τοῦ πρίγκηπος Καραμιρώφ ἐχαιρετίσθη διὰ τῶν συνήθων λέξεων, χαιρετισμῶν, μειδιαμάτων, ἀναιδῶν ὑπαινιγμῶν, αὐθαδῶν ἐκφράσεων καὶ φιλοφροσυνῶν τῶν ἐκφερομένων διὰ πάσης τῆς δυνατῆς εὐγενείας ἀλλὰ καλῶς ἐννοουμένων ὑπὸ πάντων τῶν θαμώνων τῶν αἰθουσῶν τοῦ ὑψηλοῦ κόσμου, ἰδίως ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου.

Ὁ μέγας δοὺξ Βορίς ἐπεφάνη πρὸς στιγμὴν μεταξὺ τῶν παρισταμένων καὶ ἀπῆλθεν ἀμέσως· μίαν δὲ ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον ἦτο κενόν. Μόνη ἡ κ. Βακτὼρ καὶ ἡ ἀνεψιά της, ἡ ὡραία Κλεοπάτρα παρέμειναν παρὰ τῇ νέᾳ πριγκιπίσῃ.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, θεία μου, εἶπεν αὕτη ψυχρῶς, ἐνῷ ἐξέβαλλε τὰ χειρόκτιά της· ὑπῆρξατε ὡς ἄλλη μήτηρ πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγὼ καὶ ἡ Πάσα ἐμείναμεν ὀρφαναί. Σᾶς εἶμαι εὐγνώμων διὰ τοῦτο καὶ δὲν θὰ τὸ λησμονήσω ποτέ.

Ἡ κ. Βακτὼρ ἐθεώρησε τὴν ἀνεψιάν της ἐν ἀπορίᾳ. Ὁ ψυχρὸς οὗτος τόνος τῆς ἐκφράσεώς της ἦτο πάντῃ ἀνάρμοστος πρὸς τὴν ἰδιάζουσαν ἀγαθότητα τοῦ χαρακτῆρος τῆς μικρᾶς ταύτης κόρης!...

— Καὶ σύ, Πάσα, θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἐν δωμάτιον διὰ σὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ μας· ὅταν ἐπανέλθωμεν ἐκ τοῦ ταξειδίου, ἂν θέλῃς νὰ διέλθῃς κανένα μῆνα μεθ' ἡμῶν, εἶμαι βεβαία, ὅτι ὁ πρίγκιψ θὰ εὐχαριστηθῇ ὅσον καὶ ἐγώ.

Ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἀπέδειξε τὴν ἔκπληξίν της ὅπως ἡ θεία της, ἀλλ' ἀπεκρίθη διὰ νεύματος τῆς κεφαλῆς ἐπίσης ἀγερώχου ὅσον ἡ ἀπευθυνθεῖσα αὐτῇ πρόσκλησις.

— Φιλτάτη μου γυναικαδέλφη, εἶπεν ὁ πρίγκιψ ἐπανερχόμενος παρ' αὐτοῖς, ἀφ' οὗ συνώδευσε τοὺς τελευταίους τῶν προσκεκλημένων του, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ὅτι ἡ οἰκία αὕτη σᾶς ἀνήκει καὶ ὅτι μαι ὁ ἀφωσιωμένος δοῦλός σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, πρίγκιψ, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα καὶ ἡ ὡραία ὄψις της ἐγένετο καταπόρφυρος ἐκ τῆς γλώσσης ταύτης, ἥτις ἦτο καθ' ὅλα ὁμοία πρὸς τὴν τῆς ἀδελφῆς της, καίτοι αἱ λέξεις κάπως παρήλλασσον.

— Πρίγκιψ; λέγετε, ἀδελφέ μου! ἀκριβή μου ἀδελφή! Ἀναχωρεῖτε, θεία μου;

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ, τέκνα μου! εἶπεν ἡ κ. Βακτὼρ συγκεκινημένη.

— Εὐχαριστῶ, προσφιλής μου θεία, εἶπον συγχρόνως οἱ σύζυγοι.

Φίλημα ἀντηλλάχθη μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν. Εἶτα, ἀφοῦ ὁ πρίγκιψ ἠσπάσθη πρῶτον μὲν τὴν χεῖρα τῆς θείας του ὕστερον δὲ τὴν τῆς γυναικαδέλφης του, αὗται διηυθύνθησαν πρὸς τὴν κλίμακα.

Ὅτε κατήρχοντο ἔστρεψαν ἓν τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ εἶδον τὸν πρίγκιπα κρατοῦντα ἐκ τῆς ὀσφύος τὴν νεαρὰν σύζυγόν του καὶ ὁδηγοῦντα αὐτὴν ἠρέμα πρὸς τοὺς ἔσω θαλάμους τοὺς κειμένους εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀχανοῦς ταύτης κατοικίας.

Ἡ κ. Βακτὼρ ἐστέναξε. Καὶ αὕτη ὑπῆρξε νέα καὶ ἠγαπήθη· ἀλλ' ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου της ἦτο ἡμέρα γενικῆς χαρᾶς, ἣν συνεμερίσθη μεθ' ἁπάντων τῶν συγγενῶν καὶ φίλων της.... Ἐνῷ ἤδη ἐφαίνετο, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔπραττον ἄλλως· ἴσως ὁ συρμὸς εἶχεν ἀλλάξῃ καὶ δὲν ἔπρεπε πλέον νὰ εἶνε τρυφεροὶ καὶ καλοὶ ὅταν ἦσαν εὐτυχεῖς.. Τὸ ὄχημα τοῦ πρίγκιπος τὰς ἐπανέφερεν εἰς τὴν κατοικίαν των.

Ὅταν ἔστη πρὸ τῆς βαθμίδος τῆς οἰκίας, ἧς κατῴκουν τὴν τρίτην ὀροφήν, ἡ καλὴ θεία ἀποτεινομένη πρὸς τὴν ἀνεψιάν της, εἶπεν:

— Ἐλπίζω, Κλεοπάτρα, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου καὶ σὺ θὰ κάμῃς ἐπίσης, ὡς ἡ ἀδελφή σου, καλὸν συνοικέσιον. Τότε θὰ ἀποθάνω ἐν εἰρήνῃ.

— Μὴ μεριμνᾶτε ποσῶς περὶ τούτου, θεία μου, ἀπεκρίθη ἡ ὡραία κόρη.

Β'.

Ἡ κυρία Βακτὼρ εἰσῆλθεν ἐν τῷ θαλάμῳ της οὐχὶ ἵνα ἀναπαυθῇ, ἀλλ' ἵνα κλαύσῃ. Πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι ὅταν ἡ καρδία εἶνε πλήρης θλίψεως ἡ κλίνη εἶνε τὸ προσφορώτερον μέρος, ἵνα ἀνακουφισθῇ τις ἐκχέων τὰ δάκρυά του ἐπ' αὐτῆς. Εἶχεν ἀγαπήσῃ τὸν σύζυγόν της καὶ τὸν ἀπώλεσε νέον πρὶν εἰσέτι λάβῃ καιρὸν νὰ τῇ παράσχῃ τὴν ἐλαχίστην αἰτίαν λύπης· συνεπῶς ἐδικαιοῦτο νὰ ἀναμιμνήσκηται τῶν εὐτυχῶν της ἡμερῶν καὶ νὰ μελαγχολῇ κατὰ πᾶσαν τέλεσιν γάμου.

Ἡ Κλεοπάτρα εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ μεγάλου θαλάμου, ἐν ᾧ εἶχε συγκατοικήσῃ μετὰ τῆς ἀδελφῆς της πρὸ ἓξ περίπου μηνῶν, καὶ ἐν ᾧ τώρα ἔμελλε νὰ μείνῃ μόνη.

Ἦτο μέγα δωμάτιον φωτιζόμενον ὑπὸ δύο παραθύρων κεκοσμημένων διὰ μακρῶν παραπετασμάτων ἐκ λευκῆς μουσελίνης, πολὺ ἀχρείας μέν, ἀλλ' ἀναγκαίας, ἵνα τηρηθῇ τὸ ἔθος τῆς ἐποχῆς, καθ' ὃ τὰ δωμάτια τῶν κορῶν ὤφειλον νὰ ἔχωσι τοιαῦτα παραπετάσματα. Ὑπ' αὐτὰ ἦσαν δύο ἔτερα ἐκ κοινοῦ βαμβακεροῦ ὑφάσματος, ἐπίσης λευ-

κοῦ, ἅτινα ἐχρησίμευον εἰς τὸ νὰ μετριάζωσι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ νὰ προφυλάττωσι τὸν θάλαμον, κατὰ τὴν ἑσπέραν, ἀπὸ τὰ ἀδιάκριτα βλέμματα τῶν οἰκούντων ἀπέναντι. Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς βάσεως τῶν παραθύρων ἦσαν τοποθετημένα δοχεῖα ἐμπεριέχοντα φυτὰ παραδόξως συμπεπλεγμένα. Τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ μουσελίνης εἰς τὰ πλάγια καὶ ἐπεστρωμένη δι' ἐρυθροῦ βαμβακεροῦ ὑφάσματος, ἔφερε τὰ ἐξ ἀργύρου καὶ ὑάλου χρειώδη τῆς κομμώσεως καὶ ὑπεβάσταζε μέγα ᾠοειδὲς κάτοπτρον, ἅπερ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸ ἀντικειμένων ἔδιδεν εἰς τὸ κατὰ τὰ λοιπὰ πενιχρὸν δωμάτιον χροιάν τινα πολυτελείας. Δύο μικραὶ σιδηραῖ κλίναι ἄνευ στρώματος, ἐκτὸς ἂν ἠδύναντο νὰ κληθῶσιν οὕτω αἱ ἐπὶ τῶν σανίδων ἡπλωμέναι καὶ κατὰ τὴν λεπτότητα ὅμοιαι πρὸς ἐφαπλώματα στρωμναί, ἦσαν τοποθετημέναι πρὸς τὸν τοῖχον παραπλεύρως· στρογγύλη τράπεζα ἐξ ἀνακαρδίου, τεθειμένη ἐν μέσῳ τοῦ θαλάμου καὶ ὀλίγα καθίσματα ἐμπεπετασμένα διὰ τριχίνου ὑφάσματος, συνεπλήρουν τὴν διακόσμησιν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Κλεοπάτρας εἰσέτι πλήρεις ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ μεγάρου Καραμιρώφ, ἐστράφησαν πρὸς τὰ πέριξ αὐτῆς ἀντικείμενα μετὰ δυσαρεσκείας καὶ ἀηδίας. Ἐνταῦθα ἐπὶ τρία ὅλα ἔτη παρέμεινεν ἄγνωστος καὶ ταπεινὴ παρ' ὅλην αὐτῆς τὴν καλλονήν. Ἐνταῦθα κατακειμένη ἐπὶ τῆς διὰ πᾶν ἄλλο, ἢ διὰ σῶμα Ρωσίδος γυναικός, κλίνης της ἤκουεν ἐπὶ δύο μῆνας τὴν ἀδελφήν της Εἰρήνην,—ἥτις ἀπὸ τῆς μνηστεύσεώς της μετὰ τοῦ ὡραιοτέρου, εὐγενεστέρου καὶ νεωτέρου τῶν ἐπιτελῶν, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κοιμηθῇ,—ἐκφέρουσαν μεγαλοφώνως τοὺς ρεμβασμούς της, ἐνῷ ἐκοιμᾶτο.

Τὴν ἤκουσε νὰ ἀπαριθμῇ τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος σχέδιά της! Ταῦτα δὲ συνεκεφαλαιοῦντο εἰς φορέματα, εἰς τρίχαπτα, εἰς ἀγλαΐσματα, εἰς ἵππους, εἰς ἀκολούθους, εἰς ταξείδια ἀνὰ τὴν ἀλλοδαπήν, εἰς μεγαλοπρεπεῖς ἐκδρομὰς πέριξ τῆς Πετρουπόλεως, εἰς πάντα ἑνὶ λόγῳ, ἅτινα παρέχει ὁ πλοῦτος καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις.... ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς πᾶσαν νεαρὰν κόρην ἐρωτευμένην.

Ἡ Κλεοπάτρα ἐκάθησε πρὸ τοῦ ᾠοειδοῦς κατόπτρου, ἀφοῦ ἐξεδύθη τὴν τῆς τελετῆς ἐνδυμασίαν, ἣν ἔρριψεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἐγγάμου ἀδελφῆς της, καὶ μηχανικῶς ἤρξατο νὰ λύῃ καὶ νὰ κτενίζῃ τὴν κόμην της.

Ἦτο μακρά, πλουσία, μεγαλοπρεπής, ξανθοῦ ὠχροῦ χρώματος, ὁμοίου πρὸς τὸ δέρμα λεοντιδέως, καὶ περιέβαλλε τὴν μορφήν της ὡς φαεινή τις νεφέλη. Δύο κηρία ἐφώτιζον τὸ σκεπτικὸν πρόσωπόν της, ὅπερ ἐθεώρει ἐν τῷ κατόπτρῳ ἐλαφρῶς κλίνουσα πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἡ ὄψις της ἐφαίνετο φωτοβόλος ἐν τῇ ἀλαβαστρίνῃ λευκότητί της, ἣν ἐκάλλυνον ἐπὶ πλέον τὰ ὑπὸ αἰφνηδίας τινὸς σκέψεως ἀνερχόμενα ἐπὶ τῶν παρειῶν της ρόδα... Ἐνῷ δὲ σύμπασα ἡ οἰκία καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ πόλις διετέλουν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ Μορφέως ἐν μέσῳ τῆς χιόνος, ἡ Κλεοπάτρα ἀνεπόλει τὸ παρελθόν, πρὶν ἐξετάσῃ τὸ μέλλον.

Ἀνατραφεῖσα ἐν τῷ ἐν Πετρουπόλει Ἰνστιτούτῳ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ὁμοῦ μετὰ τῶν θυγατέρων τῆς ὑψίστης ρωσικῆς ἀριστοκρατίας, ἡ δεσποινὶς Βακτὼφ διεκρίθη ὡς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πνεύματός της καὶ ἐπῃνέθη πάντοτε κατὰ τὰς ἐξετάσεις της.

Ἐγνώριζον, ὅτι καίτοι πτωχὴ κατήγετο ἐξ εὐγενεστάτης οἰκογενείας. Τοῦτο δέ, ὅπερ ἐν τῇ κοινωνίᾳ δὲν θὰ ἀντεστάθμιζε τὴν πενίαν της, τῇ ἐπέτρεπεν ἐντὸς τοῦ Ἰνστιτούτου νὰ συναναστρέφηται μετὰ τῶν πλουσιωτέρων καὶ εὐγενεστέρων συμμαθητριῶν της. Ἐπειδὴ δὲ ἡ στολὴ τῆς σχολῆς ἦτο ἡ αὐτὴ δι' ὅλας, οὐδεμία ἄλλη διάκρισις ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἐκείνων πλὴν τῆς καλλονῆς. Καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐγνώριζεν, ὅτι οὐδεμία τὴν ὑπερέβαινε κατὰ ταύτην.

Ὅταν κατὰ τὸ δέκατον ἕβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἐπέστρεψεν εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ γέρων καθηγητής, ὅστις ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη εἶδε πλείστους παρθενικοὺς βραχίονας καὶ ὤμους, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν ἔκπληξίν του ἐπὶ τῇ καλλονῇ τῶν ἰδικῶν της κατὰ τὴν ὥραν τῆς εἰσόδου του ἐν τῇ τάξει, ὅτε ἅπασαι αἱ μαθήτριαι ὑποχρεοῦνται νὰ ἀφαιρέσωσι τὰ ἐπώμιά των. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἐν μιᾷ τῶν ἐπισκέψεών του ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ, ἰδὼν αὐτὴν τὴν ἐκάλεσεν «Ὡραίαν τοῦ Ἰνστιτούτου».

Ἦτο πολὺ εὐγενὴς καὶ πολὺ ὡραία! Ὅ,τι τῇ ἔλειπεν, ἦτο μικρά της περιουσία! Ἀλλ' ὁ πατήρ της, ὁ στρατηγὸς Βακτώφ, εἶχεν ἀπωλέσῃ ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν του ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, καίτοι δὲ ἱκανὸς ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος του ὡς τὸ ἀπέδειξεν ἐν Βάρνῃ πεσών, δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν περὶ τῶν πρὸς τὰ τέκνα του καθηκόντων. Ἡ νύμφη του, ἥτις τὸν ἠγάπα ὡς ὁμαίμων ἀδελφή, ἅμα τῷ θανάτῳ του παρέλαβε τὰς θυγατέρας του. Ἐξ αὐτῶν ἡ πρώτη ἐξεπαιδεύθη ἐν Πετρουπόλει, ἡ δὲ νεωτέρα ἐν Καζὰν δαπάναις τοῦ δημοσίου. Ἦτο εὐτύχημα τοῦτο, καθ' ὅσον ὁλόκληρον τὸ εἰσόδημά των ἀνήρχετο μόλις εἰς τρεῖς χιλιάδας φράγκων κατ' ἔτος.

Χίλια πεντακόσια φράγκα βεβαίως δὲν θὰ ἤρκουν, ἵνα ζήσῃ τις ἐν μέσῳ μεγαλοπρεποῦς καὶ σπατάλου κοινωνίας, ἀλλ' ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἀμφέβαλλεν, ὅτι ἂν διήρχετο ἓξ μόνον μῆνας ἐντὸς τοῦ μεγάλου κόσμου, θὰ ἀντικαθίστατο τὸ μικρὸν τοῦτο ποσὸν διὰ μεγάλης περιουσίας, ἣν θὰ ἀπέκτα ὑπανδρευομένη πλούσιόν τινα εὐπατρίδην.

Ἀλλ' οἱ ἓξ μῆνες παρῆλθον καὶ μετ' αὐτοὺς ἔτος, εἶτα δύο ἔτη καὶ οὐδεὶς τὴν παρετήρει. Ἡ τοσοῦτον περιβόητος καλλονή της ἐντὸς τοῦ Ἰνστιτούτου, δὲν προὐξένει οὐδεμίαν ἐντύπωσιν ἐν τῷ κόσμῳ. Αἱ ροδόχροοι καὶ κυαναῖ ἐσθῆτες, δι' ὧν τὴν ἐνέδυεν ἡ θεία της δὲν ἥρμοζον εἰς τὴν μορφήν της. Ἡ χροιά της ἠμαυροῦτο ἐντὸς τῶν λευκῶν μουσελινῶν. Ἡ νεωτερίζουσα κόμμωσις τῆς κεφαλῆς δὲν τῇ ἥρμοζε. Καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐγνώριζε πάντα ταῦτα καὶ ἠγανάκτει πρὸ τοῦ κατόπτρου της· ἀλλὰ τί νὰ πράξῃ;

Ἡ Εἰρήνη ἐξῆλθε τέλος ἐκ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Καζὰν καὶ ἦλθεν εἰς Πετρούπολιν, ἵνα παρακαθήσῃ εἰς τὸ συμπόσιον τῶν διψαλέων διὰ γάμον νεανίδων. Ἡ Εἰρήνη ἦτο ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον τῆς ἀδελφῆς της, πρὸς τὴν ὁποίαν ὡμοίαζεν ὅσον ὁμοιάζει πλαγγὼν πρὸς ἄγαλμα.

Καίτοι ὅμως ἰσχνὴ καὶ βραχεῖα καὶ ἀσθενής, κατέκτησεν ἀμέσως τὸν πρίγκηπα Καραμιρώφ, ἄνδρα ἀναστήματος ἓξ περίπου ποδῶν. Μετὰ τὰς πρώτας ἐρωτικὰς τῶν συνεντεύξεις ὁ ἐρωτύλος νέος ᾐσθάνθη μεγάλην διάθεσιν νὰ ἀπαγάγῃ τὴν μικροσκοπικήν του ἐρωμένην ἐπὶ τῆς παλάμης του. Ἀλλ' ἡ θεία Βακτὼφ ἀπήτησε νὰ γείνῃ πρῶτον ἡ ἐπίσημος μνήστευσις καὶ οὕτος παρεδέχθη τὰ πάντα, ἤρκει νὰ ἐτελοῦντο ταχέως. Ἐν τῷ μεταξὺ κατώρθωσεν, ὡς ἐβεβαίου στενή τις φίλη του, ὅπως ἡ μέλλουσα γυναικαδέλφη του ὀνομασθῇ κυρία τῆς τιμῆς τῆς Αὐτοκρατείρας, πρᾶγμα ὅπερ συνετάραξεν ὅλον τὸν κόσμον· ἄλλους μὲν ἐκ φθόνου, ἄλλους δὲ ἐκ χαρᾶς.

Τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἡ δεσποινὶς Βακτὼφ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν κόσμον, οἵα ἀληθῶς ἦτο· δηλαδὴ ἡ ὡραιοτέρα γυνὴ τῆς Ρωσίας. Ὅταν τὴν εἶδον ἐνδεδυμένην τὴν ἐξ ἐρυθροῦ βελούδου χρυσοποίκιλτον ἐσθῆτά της καὶ φέρουσαν ἐπὶ τῆς ἐν εἴδει στέμματος διεσκευασμένης κόμης της τὸ ἱστορικὸν *Kakoosnik*, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσιν, ὅτι αἱ δεσποινίδες τοῦ Ἰνστιτούτου εἶχον δίκαιον νὰ θαυμάζωσι τὸ κάλλος τῆς συντρόφου των. Δὲν ἥρμοζον πρὸς τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο ἄγαλμα τὰ ἀεριώδη ράκη τῶν νεανίδων, ἀλλὰ αἱ βαρεῖαι πολυτελεῖς καὶ ἀμαυραὶ περιβολαὶ τῶν βασιλισσῶν. Πρὸς τὸν Καραμιρὼφ ὤφειλεν ἡ Κλεοπάτρα τὴν νέαν αὐτῆς θέσιν, δι' ἧς τῇ ἐδίδετο ἡ εὐκαιρία νὰ προκαλέσῃ τὸν θαυμασμὸν πάντων. Διὰ τοῦτο τῷ ὤφειλε μικράν τινα εὐγνωμοσύνην. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἔρριπτε πρὸς τὰ ὀπίσω τὰς δύο πλεξίδας τῆς κόμης της ἑτοιμαζομένη νὰ κατακλιθῇ, ἐσκέφθη, ὅτι ἐπὶ τέλους δὲν τῷ ὤφειλε καὶ μεγάλα πράγματα, ἀφοῦ ὅ,τι ἔπραξε δὲν τὸ ἔπραξε χάριν αὐτῆς, ἀλλὰ χάριν ἄλλης, ἥτις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῷ ἀνῆκεν...

Ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἠρυθρίασε ποσῶς ἀναλογιζομένη τοὺς νεονύμφους· εἶχεν ἤδη ἀναγνώσει ἅπαντα τὰ ἀπηγορευμένα βιβλία καὶ δὲν ἐταπείνου τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ οὐδεμιᾶς εἰκόνος... Ἀλλὰ τὰ συνοικέσια καὶ οἱ ἔρωτες οὔτε τὴν ἔθελγον, οὔτε ἐκίνουν τὴν ἀποστροφήν της· ἐθεώρει αὐτὰ ὡς ἁπλᾶ μέσα... μέσα τῳόντι, καθ' ὅσον διὰ τούτων αὐτὴ μὲν ἐγένετο κυρία τῆς τιμῆς ἡ δὲ ἀδελφή της Εἰρήνη, πριγκήπισσα Καραμιρώφ.

— Ὅταν ἐγὼ ὑπανδρευθῶ.... ἐγώ... ἐσκέπτετο.

Ἐστήριξε τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς κομμωτηρίου τραπέζης καὶ ἠτένισεν ἑαυτὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἀναγνώσῃ τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας της.

— Ὅταν ὑπανδρευθῶ..... ἐξηκολούθησε νὰ σκέπτηται, δὲν θὰ πράξω ὡς ἡ ἀδελφή μου, ἐρωτευομένη ὡραῖον νεανίαν, ἵνα ἔχω ράκη καὶ κοσμήματα. Ἐγὼ δὲν θὰ ἐρωτευθῶ διόλου· τοῦτο θὰ ἦτο ἀδυναμία

καὶ ἀδυναμία ἀρκούντως ἐπιβλαβής, καθ' ὅσον, ὅταν ἐρωτευθῇ τις, δὲν δύναται πλέον νὰ ἀντιληφθῇ καλῶς τῶν πραγμάτων...... Θὰ ὑπανδρευθῶ, ἵνα γίνω τι..... ἵνα ἀποκτήσω κοινωνικὴν θέσιν..... ἵνα διαδραματίσω πρόσωπον... Πριγκίπισσα! Πούφ! εἷς τίτλος καὶ οὐδὲν πλέον. Πλουσία!.... Αἴ, αὐτὸ εἶνε ὁπωσδήποτε κάτι τι, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ καταλάβω ὑψηλὴν θέσιν, ἣν δὲν θὰ δυνηθῇ οὐδεὶς νὰ μοὶ ἀφαιρέσῃ· θέλω πρᾶγμα, ὅπερ νὰ παραμένῃ καὶ ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ καλλονή.... Θὰ γείνω κάτι περισσότερον πριγκιπίσσης.

Ἐρύθημα ἀνελθὸν αἴφνης ἐπὶ τῶν παρειῶν της τῇ ἔδωκε πρὸς στιγμὴν ἀσυνήθη ἔκλαμψιν, ἥτις τὴν ἔκαμε νὰ προσηλώσῃ ἔτι ἐντονώτερον τοὺς ὀφθαλμούς της ἐπὶ τῆς εἰκόνος της.

— Περισσότερον πριγκιπίσσης!... ὑπάρχουσι γυναῖκες, αἵτινες ἀνέρχονται τόσον ὑψηλά.... τόσον ὑψηλά, ὥστε δὲν δύνανται πλέον νὰ κατέλθωσιν οὔτε ζῶσαι, οὔτε νεκραί.... διότι ἡ ἱστορία τὰς ἀπαθανατίζει.

Ἡ Κλεοπάτρα δὲν ἐτόλμησε νὰ τελειώσῃ τὴν σκέψιν της. Συνησθάνθη παρ' ὅλην αὐτῆς τὴν ὁρμητικότητα, ὅτι ὑπάρχουσι σκέψεις τινές, πλησιάζουσαι πρὸς τὴν παραφροσύνην. Ὅθεν ἐξεδύθη ταχέως καὶ κατεκλίθη, καὶ ἐκοιμήθη, ὡς οἱ πολεμισταὶ κατακλίνονται καὶ κοιμῶνται κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς μάχης.

Γ'.

Ὅταν ἡ γυνὴ εἶνε πεπροικισμένη διὰ τῆς συνήθους καλλονῆς, ὅμιλος θαυμαστῶν τάσσεται πρὸς τὰ δεξιά της, καὶ ἕτερος ἐχθρῶν πρὸς τὰ ἀριστερά της καὶ διεξάγουσι διηνεκῆ ἀγῶνα, πάντοτε πρὸς βλάβην αὐτῆς. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν συνέβη εἰς τὴν Κλεοπάτραν.

Αὕτη εἶχε κατακτήσῃ θέσιν ἐκτὸς πάσης προσβολῆς. Ἦτο ἀδύνατον νὰ τῇ ἀρνηθῇ τις, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὴν ἡγεμονίαν. Κατὰ συνέπειαν οὐδὲν ἄλλο ἔμενεν εἰς τοὺς πολυπράγμονας νὰ πράξωσιν ἢ νὰ ταχθῶσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς καλλονῆς ταύτης. Καὶ τὸ ἔπραξαν.

Ὁ πρίγκιψ καὶ ἡ πριγκίπισσα Καραμιρὼφ διήρχοντο τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος ἐν τῇ ἐπαύλει των· μόνη δὲ ἡ Κλεοπάτρα προσείλκυε τὴν προσοχὴν πάντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀπόκρεων, αἵτινες κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐγένοντο λαμπραί. Ὅταν ἡ ὑπηρεσία της τὴν ἐκάλει εἰς τὴν Αὐλὴν τὴν ἐδέχοντο φιλοφρονέστατα, ἀλλ' οὐδέποτε ἡ Αὐτοκράτειρα τῇ ἐπεδαψίλευεν ἰδιαιτέρας τιμάς. Ἡ Κλεοπάτρα κατεῖχε τὴν ἐμπρέπουσαν εἰς τὴν καλλονήν της θέσιν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐφαντάζετο εἰσέτι τὴν ἰσχὺν τοῦ πνεύματος, δι' ἧς ἦτο πεπροικισμένη.

Δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν γυναικῶν, αἵτινες γνωρίζουσι νὰ ἐπιβάλλωσιν ἑαυτὰς ὅπου ἡ παρουσία των δὲν εἶνε ἐπιζήτητος. Διὰ τῆς ἁβρᾶς της συμπεριφορᾶς ταχέως προσεκτήσατο τὴν συμπάθειαν τῶν συναδέλφων της, αἵτινες ἄλλως τε πιθανὸν νὰ τὴν ἐθεώρουν ὡς τὴν ἐπίδοξον εὐνοουμένην τῶν σεβαστῶν κυρίων των. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πάροδον ὀλίγου χρόνου ἤρξαντο νὰ τὴν κατατάσσωσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὡραίων εὐήθων, καὶ νὰ τὴν ἀποκαλῶσι κατ' εὐφημισμὸν «ὡραίαν ἀδιάφορον»· ὄνομα, ὅπερ τῇ ἀπέμεινεν ἔκτοτε.

Εἷς καὶ μόνος ἀνὴρ ἐν τούτοις, δὲν ἠπατήθη ἐν τῇ περὶ αὐτῆς κρίσει του. Οὗτος ἦτο δυσειδής τις, ἀλλ' εὐφυέστατος ἀξιωματικὸς τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, ὅστις ὡς ἐκ τῆς καθ' ὑπερβολὴν εἰλικρινοῦς ἀλλὰ κάπως δηκτικῆς συμπεριφορᾶς του προὐξένησε πολλάκις τοιοῦτον θόρυβον, ὥστε προσείλκυσε τὴν τιμωρίαν τῆς ἐκ τῆς Αὐλῆς ἀπομακρύνσεώς του, ἥτις ὅμως ποτὲ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ καθ' ὅσον κατελάμβανε πλῆξις τοὺς πάντας κατὰ τὴν ἀπουσίαν του.

Ὁ Ἰωάννης Καμουτζίν, διότι οὕτως ἐκαλεῖτο, διέκρινεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν εὐγενῆ καὶ σοβαρὰν μορφὴν τῆς δεσποινίδος Βακτώφ. Τὴν συνήντησε πολλάκις ἐν τῷ ὑψηλῷ κόσμῳ, καὶ ἐπείσθη ἐκ τῆς συνομιλίας της, ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης νὰ τῇ ἀποδίδωσι τὴν θέσιν τῆς τιμῆς. Αὐτὸς οὗτος ἦτο ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος, πολὺ πλέον πεπαιδευμένος ἢ οἱ πλεῖστοι τῶν τῆς τάξεώς του, οὓς χρωματίζει ἁπλοῦν ἐξωτερικὸν στίλβωμα παιδεύσεως, καθότι κατὰ τὴν νεότητά του εἶχε κάμῃ ἀξιολόγους σπουδάς. Τὸ στάδιόν του ἦτο ἤδη κεχαραγμένον καὶ κατὰ τὰ ἔτη τῆς νεότητός του εἶχε πληρώσῃ ἐπαξίως τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν. Ἀλλὰ τὸ παράδοξον τοῦ χαρακτῆρός του καὶ ὁ ἔρως του πρὸς τὰς ἀστειότητας τῷ ἔκλεισαν ταχέως τὴν ὁδὸν πρὸς πᾶν σπουδαῖον, ἤδη δὲ παρέμενεν ἐν τῇ Αὐλῇ ἐν εἴδει γελωτοποιοῦ.

Ἂν εἶχε περιουσίαν, θὰ ἠδύνατο νὰ καθέξῃ θέσιν ἀνεξάρτητον. Ἀλλ' ὁ Καμουτζίν, ἦτο σχεδὸν πένης καὶ ἐξηκολούθει νὰ κάμνῃ χρέη καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἡμερονυκτίου. Ἐνίοτε, ὅταν τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλῶν του ὑπερεπληθυνε, μετέβαινε πρὸς τὸν μέγαν δοῦκα Βορίς, ὅστις εἶχε δι' αὐτὸν πατρικὴν τῳόντι μακροθυμίαν καὶ ἐξομολογούμενος τὴν θέσιν του, ἐλάμβανεν ἐπιταγὴν ἐπὶ τοῦ δουκικοῦ θησαυροφυλακίου, δι' ἧς ἐξοικονομεῖτο πρὸς καιρόν.

Αὐτὸς ὁ ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος ὁ τὰ μάλα διορατικός, ὡς ἐκ τῆς ἐμφύτου πονηρίας του ἦτο ὁ μόνος, ὅστις εἶχεν ἐννοήσει ὁποία ἀγχίνους προσωπικότης ἐκρύπτετο ὄπισθεν τῆς μαρμαρίνης ψυχρότητος τῆς ὡραίας Κλεοπάτρας. Καὶ ἤρξατο νὰ καταλαμβάνηται ὑπὸ ἀμέτρου θαυμασμοῦ πρὸς αὐτήν.

— Τί γυνή! ἐσκέπτετο. Ἦτο ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τελειοτέραν αὐτῆς.

Κατ' ἀρχὰς τῇ ἐδήλωσε τὰ πρὸς αὐτὴν αἰσθήματά του διὰ τῶν συνήθων του ἀστειοτήτων, ἔπειτα δὲ διὰ μυρίων ἄλλων τρόπων. Ἀλλ' ἡ Κλεοπάτρα εἶχε διδαχθῇ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης νὰ δυσπιστῇ εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἱππότου τούτου, οὗτινος αἱ ἐμπαικτικαὶ τάσεις τῇ ἦσαν γνωσταί. Βλέπων τὸ ἀδύνατον νὰ ἐννοηθῇ ὁ Καμουτζὶν κατενόησε τὴν ἀνάγκην νὰ τραπῇ ἄλλην ὁδὸν καὶ νὰ λαλήσῃ κατὰ τρόπον εὐθὺν καὶ ἄνευ περιστροφῶν.

Ἵνα πράξῃ τοῦτο, ἀπῃτεῖτο μέγας ἡρωισμὸς ἐκ μέρους του, καθ' ὅσον αὐτός, ὅστις περιέβαλλε τὰ πάντα διὰ τοῦ γελοίου ἐφοβεῖτο εἰς τὸ ἔπακρον μὴ καταστῇ γελοῖος αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ἀλλ' ὁ θαυμασμός, ὃν ᾐσθάνετο πρὸς τὴν νεαρὰν αὐλικὴν τὸν ἠνάγκαζε νὰ διακινδυνεύσῃ. Τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ αἰσθήματος, ὅπερ ᾐσθάνετο δι' αὐτήν, ἦτο θαυμασμός. Ἐν αὐτῷ δὲ ὑπῆρχε περισσοτέρα ἔκπληξις ἢ ἀφοσίωσις. Τὴν ἐνόμιζεν ὑπερτέραν πάσης ἄλλης γυναικὸς καὶ τούτου ἕνεκα ἐπεθύμει νὰ τὴν ἀπολαύσῃ. Ἐν τούτοις ἡ φρόνησις τῷ ὑπηγόρευσε νὰ λάβῃ πρόσχημα παιδιᾶς, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ὀχυρούμενος νὰ δυνηθῇ κάπως ἀσφαλέστερον νὰ προβῇ. Οὕτω δὲ ἐξέλεξε τὰς ἀπόκρεω, ὡς τὴν καταλληλοτέραν ἐποχὴν πρὸς τὸν σκοπόν του.

Ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης ὑπάρχει συνήθεια, ἵνα κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τῶν ἀπόκρεων αἱ ἅμαξαι τῆς Αὐλῆς μεταβαίνωσιν ἐν στοίχῳ, λαμβάνωσι τὰς μαθητρίας τῆς σχολῆς ταύτης καὶ τὰς περιφέρωσιν ἀνὰ τὸν τόπον τῶν παιγνιδίων, ὅστις ἦτο ἡ πλατεῖα ἡ κειμένη μεταξὺ τῶν οἰκοδομῶν τῆς Ἱερᾶς συνόδου, τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ ναυαρχείου καὶ τοῦ χειμερινοῦ ἀνακτόρου.

Ἡ μεγάλη αὕτη περιοχὴ εἶχεν ἔκτασιν χιλίων ὀκτακοσίων περίπου μέτρων κατὰ τὸ μῆκος καὶ ποικίλλουσαν κατὰ τὸ πλάτος. Ἐντὸς αὐτῆς κατεσκευάζοντο ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τὰ θέατρα τῆς παντομίμας, τὰ ἱπποδρόμια καὶ μυρίαι ἄλλαι διασκεδάσεις ἀποκαλούμεναι συλλήβδην *βαλαγάμαι* ἐν ταῖς ὁποίαις δὲν ἀπηξίου νὰ παρίσταται ἡ ὑψηλοτέρα ἀριστοκρατία, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ὡδήγει τὰ τέκνα της ὁτὲ δὲ χάριν τῆς ἰδίας αὐτῆς ψυχαγωγίας. Τὰ αὐλικὰ ὀχήματα, συρόμενα ὑπὸ τεσσάρων ἵππων καὶ στολισμένα διὰ τοῦ ἡνιόχου καὶ τῶν δύο μεγαλοσώμων ἀκολούθων, φερόντων τὴν ἐρυθρὰν αὐτοκρατορικὴν οἰκοστολήν, μὲ τὰς χρυσᾶς ταινίας καὶ τοὺς μέλανας ἀετούς, περιήρχοντο πολλάκις τὰ ἀγοραῖα ταῦτα θέατρα φέροντα ἐφ' ἑαυτῶν ἕκαστον ἀνὰ πέντε ἢ ἓξ δεσποινίδας καὶ μίαν κυρίαν ἔγγαμον.

Ἡ Κλεοπάτρα ἐξῆλθε μετὰ τῆς παλαιᾶς της διδασκαλίσσης τοῦ Ἰνστιτούτου πρὸς μεγάλην δυσαρέσκειαν τῶν λοιπῶν δεσποινίδων τῆς τιμῆς. Τοῦτο τὴν εὐηρέστησε καθ' ὑπερβολήν, διότι τῇ ἐνεθύμιζε τὸν μαθητικόν της βίον καὶ δὲν ἔπαυεν ὡς ἐκ τῆς εὐχαριστήσεώς της νὰ γελᾷ καὶ νὰ ἀστειεύηται πρὸς τὰς ἐν τῇ ἁμάξῃ μαθητρίας, αἵτινες συνέλαβον πρὸς αὐτὴν μεγάλην συμπάθειαν καὶ θαυμασμόν.

Ἡ ἅμαξα ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ ἐπί τινας στιγμάς· ὁ δὲ Καμουτζίν, ὅστις ἔφιππος ἐβάδιζε κατόπιν εἰκοσάδος ἐκ τῶν συναδέλφων του καὶ παρετήρει τὸ πλῆθος ἀποτείνων διαφόρους ἀστεϊσμοὺς εἰς πάντας καὶ μὴ φειδόμενος οὐδενός, εἶδεν αὐτὴν ἐν τῇ κομιζούσῃ τὰς μαθητρίας ἁμάξῃ, ἐνῷ ἔκλινε πρὸς τὴν θυρίδα, ἵνα θεωρήσῃ τοὺς διερχομένους.

— Ἡ δεσποινὶς Βακτώφ, ἡ ὡραία ἀδιάφορος! εἶπε χαμηλοφώνως. Νομίζω ὅτι γελᾷ! Τί θαῦμα! Πρέπει νὰ ὑπάγω πλησίον.

Καὶ ταῦτα λέγων διηύθυνε τὸν ἵππον του πρὸς τὴν βαρεῖαν ἅμαξαν, ἥτις ἔφερε τὴν

Κλεοπάτραν· παρ'όλας δὲ τὰς διαμαρτυρήσεις τῶν κλητήρων, οἵτινες εἶχον ταχθῆ ἐκεῖ ἵνα τηρῶσι τὴν τάξιν, ἐπλησίασεν αὐτὴν καὶ προσκλίνων εὐσεβάστως πρὸς τὴν διδασκάλισσαν, ἣν ἐγνώριζε κάπως:

— Εἶσθε καλά, δεσποινίς; εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτήν. Εἶμαι εὐτυχὴς συναντῶν ὑμᾶς ἐν τῇ βαβυλωνίᾳ ταύτῃ! Ὦ καὶ ὑμεῖς ἐδῶ, δεσποινὶς Κλεοπάτρα; Χαίρετε, συναδέλφη μου..... Ἀλλὰ συγγνώμην, δεσποινίς. Ἐπανήλθετε εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον;

— Ὡς βλέπετε, ἀπεκρίθη γελῶσα.

Θὰ ἐγέλα δι' ὅ,τι δήποτε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

— Δύναμαι νὰ στοιχηματίσω, ὅτι ποτὲ δὲν εἴδατε τὸ ἐσωτερικὸν «βαλαγανίου».

— Τὸ ὁμολογῶ, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα.

— Πολὺ παράδοξον. Πρέπει νὰ ὑπάγητε.

— Τί ἰδέα!

— Διατί ὄχι; θέλετε αὔριον; Βεβαίως μετὰ τῆς θείας σας Βακτώρ. Θὰ σχηματίσωμεν μικρὸν ὅμιλον.. Εἶνε δεκὰς κυριῶν, αἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ὑπάγωσι. Λοιπόν! εἶσθε σύμφωνος; Θὰ διέλθω τὴν ἑσπέραν ταύτην ἐκ τῆς οἰκίας σας, ἵνα κανονίσωμεν τὴν ὥραν.

Ἤδη τὸ ὄχημα ἤρξατο νὰ προχωρῇ, καὶ ὁ ἵππος τοῦ Καμουτζὶν ὑπεχώρησεν, ὥστε ἡ Κλεοπάτρα μόλις ἔσχεν αἴφνης τὸν καιρὸν νὰ κάμῃ νεῦμα διὰ τῆς κεφαλῆς, ὅπερ ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ὑπέλαβεν ὡς καταφατικόν.

— Τόλμη! ἐσκέφθη αὕτη, καὶ ὅμως μόνη αὕτη ἐπιτυγχάνει! Οὕτω πρέπει νὰ εἶνε τις ἂν θέλῃ νὰ εὐδοκιμήσῃ...

Κατὰ τὴν ἑσπέραν περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν, — ἐδείπνουν ἐνωρίτερον ἐν ταῖς ἀριστοκρατικαῖς οἰκογενείαις — ὁ Καμουτζὶν παρουσιάσθη παρὰ τῇ κ. Βατκώφ, ἥτις ὡς τῷ εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα, ἐνεδύετο ἵνα ἐξέλθῃ.

— Λοιπόν, δεσποινίς, εἴμεθα σύμφωνοι δι' αὔριον; εἶπε καθίζων.

— Ὄχι βέβαια, κύριε. Οὔτε ἡ θεία μου οὔτε ἐγὼ ἐπιθυμοῦμεν νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διασκεδάσεως.

Ὁ Καμουτζὶν ἐφάνη ἀπορῶν.

— Θὰ σᾶς τὸ ἔλεγον ἀμέσως, ἂν μοὶ ἐδίδετε καιρόν, ἐξηκολούθησεν ἡ Κλεοπάτρα σοβαρῶς.

— Δὲν λυποῦμαι διόλου διότι ἦλθον ἐδῶ, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς προσκλίνων· ἡ τιμή τοῦ νὰ μὲ δεχθῆτε ἐν τῇ οἰκίᾳ σας μὲ ἱκανοποιεῖ ἀποχρώντως.

— Διὰ τὴν ἐνόχλησιν, ἣν ἐλάβετε, προσέθηκεν ἡ Κλεοπάτρα ψυχρῶς.

— Δεσποινίς... δεσποινίς, ἀκούσατέ με χωρὶς νὰ μὲ εἰρωνευθῆτε. Εἶσθε ἡ ὡραιοτέρα κόρη τῆς Πετρουπόλεως, καὶ εἶμαι ὁ δυσειδέστερος ἀνήρ...

— Ὄχι, εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα. Ὁ Ραζουμὼφ εἶνε δυσειδέστερος ὑμῶν.

— Μπά! Δὲν πιστεύω.

— Δὲν εἶνε νοήμων ὅσον ἡμεῖς.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Καμουτζὶν. Ὅπως δήποτε μεταξὺ ἡμῶν τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐμοῦ τοῦ Ἡφαίστου, ὑπάρχει ἄβυσσος· ἀλλ' ἡ μυθολογία μᾶς διδάσκει, ὅτι παρομοία ἄβυσσος καὶ ἄλλοτε συνεδέθη διὰ γεφύρας... Καίτοι τὸ παράδειγμά μου... Ἐπὶ τέλους...

— Συγγνώμην, ἀλλὰ δὲν γνωρίζω τὴν μυθολογίαν, διέκοψεν ἡ κόρη.

— Εἴσθε ἐρασμία! ἀνέκραξεν ὁ Καμουτζὶν ἐνθουσιωδῶς. Εἶμαι τέρας! Λοιπόν, ἂν συγκατατίθεσθε, ἂς ἀνανεώσωμεν τὴν παλαιὰν ἱστορίαν τῆς *Ὡραίας* καὶ τοῦ *Τέρατος*· ὁ ἔρως θὰ ἀναπληρώσῃ ἁπάσας τὰς ἐλλείψεις μου, ἂν θελήσητε νὰ δεχθῆτε τὴν χεῖρα μου.

Ἡ Κλεοπάτρα ἠσθάνθη βαθεῖαν συγκίνησιν. Τὴν ἐζήτει λοιπὸν εἰς γάμον; Εἶχε συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας της καὶ ἤδη τὸ πρῶτον τῇ ἐγίνετο τοιαύτη πρότασις παρ' ἀνδρός. Τὸν ἠγνόει.

— Δὲν ἔχω ποσῶς περιουσίαν, ἐξηκολούθησεν ὁ Καμουτζὶν, καὶ δὲν ἔχετε οὔτε ὑμεῖς· ἀλλ' ἂν ἡ καλλονή σας σᾶς καθιστᾷ ἀπολύτως ἀναγκαίαν ἐν τῇ αὐλῇ, ἡ ἐμή.....πῶς λέγεται; ἡ ἰδιορρυθμία μου μὲ καθιστᾷ ἀναπόφευκτον. Ὑμεῖς καὶ ἐγὼ ἠνωμένοι θὰ καταστῶμεν ἰσχυρώτατοι... Αἴ, τί λέγετε;... Ἐγὼ τοὐλάχιστον νομίζω, ὅτι διὰ τὸν ἔρωτά σας θὰ κατώρθωνα τὸ πᾶν.

— Παράδοξον πρᾶγμα, ἐσκέφθη ἡ Κλεοπάτρα· ἔπαυσε νὰ εἶνε δυσειδής. Μήπως ἀληθεύει, ὅτι ὁ ἔρως μεταμορφόνει ὅσους θίξῃ;

Τὸν ἐθεώρει μετὰ τοιαύτης προσοχῆς, ὥστε τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ὑπῆρχεν ἀμοιβαιότής τις καὶ ὅτι τὸν ἠγάπα καὶ αὐτή.

— Δέχεσθε λοιπόν; ἐξηκολούθησε ζωηρότερον. Θὰ ἀναστατώσωμεν τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἀρχαῖοι τοῖχοι τοῦ ἀνακτόρου θὰ ἴδωσι νέα πράγματα, τῇ συνεργείᾳ μας. Διότι εἴσθε ἀρκούντως ἰσχυρά, ἠξεύρετε. Ἐγὼ δὲν σᾶς ἠράσθην μόνον διὰ τὸ κάλλος σας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ἐνεργητικότητά σας.

— Τὸ ἐμαντεύσατε λοιπὸν ὑμεῖς; εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα ὑπερηφάνως μειδιῶσα. Οἱ λοιποὶ μὲ νομίζουσιν εὐήθη.

— Κακόν, δι' αὐτούς! ἀντέταξε ζωηρῶς ὁ Καμουτζὶν· θὰ ἴδωσι τί θὰ τοῖς στοιχίσῃ ἡ ἀμάθειά των. Δέχεσθε λοιπόν;

— Ὄχι, εἶπε ξηρῶς ἡ νέα κόρη, θεωροῦσα αὐτὸν ἀπορασιστικῶς.

— Πῶς ὄχι! ἐψιθύρισεν ὁ Καμουτζὶν, ἀναχαιτισθεὶς ἐν μέσῳ τῆς χαρᾶς του.

— Ὄχι καὶ διὰ παντός! Ἐνοήσατέ με, κύριε. Σᾶς λέγω ὄχι· οὐχὶ διότι εἴσθε δυσειδὴς ἢ πτωχός, ὡς εἴπατε, ἀλλὰ διότι νομίζω, ὅτι κεχωρισμένοι θὰ δυνηθῶμεν πλειότερα ἢ ἡνωμένοι.

Τὴν ἐθεώρησεν ἔκπληκτος. Ἀναμφιβόλως τὴν εἶχεν ἐκτιμήσῃ ὑπὲρ τὰς συνήθεις γυναῖκας, ἀλλ' οὐχὶ μέχρι τοσούτου.

Αἴφνης ἠγέρθη, καὶ ὀρθουμένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐδείξεν ἅπασαν τὴν χάριν τοῦ σώματός της.

— Θὰ σᾶς ἐγινόμην ἐμπόδιον καὶ ἀναμφιβόλως θὰ μοὶ ἐγίνεσθε πρόσκομμα. Ὦ, μὴ ἀπατᾶσθε, προσέθηκε, παρατηροῦσα μικρὸν κίνημα τοῦ θαυμαστοῦ του· δὲν θὰ φθάσω εἰς τὸν σκοπόν μου, εἰμὴ μόνον δι' ἐντίμων μέσων· τὸ ἐλάχιστον σφάλμα, τί λέγω; ἡ ἐλαχίστη ἀδεξιότης θὰ μὲ ἐστέρει ἁπάντων μου τῶν πλεονεκτημάτων. Θὰ ζήσω, κύριε Καμουτζίν, ἀνεπίληπτος μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ γάμος θὰ μὲ θέσῃ εἰς τὴν θέσιν, ἧς εἶμαι ἀξία, καὶ θὰ ἐξακολουθήσω νὰ εἶμαι ἄμεμπτος πάντοτε.

Ὁ Καμουτζὶν, ὅστις πρὸς στιγμὴν εἶχε κλονισθῆ, ἤρξατο ν' ἀναλαμβάνῃ σύμπασαν τὴν ψυχραιμίαν του.

— Εἴσθε πολὺ ἰσχυρά, τῇ εἶπε μετὰ σεβασμοῦ μεμιγμένου μετὰ φαιδρότητος, ἀλλὰ τί λέγετε περὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας;

— Ὅτι μοὶ εἶνε χρήσιμος.

— Ἡ τῶν ἄλλων βεβαίως, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα;

Ἡ Κλεοπάτρα ἐμειδίασε καὶ ἔθηκε τοὺς ὡραίους δακτύλους της ἐπὶ τοῦ Καμουτζίν.

— Δὲν εἶμαι πεπλασμένη ἐν' ἀγαπῶ.

Οὗτος ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ ἠρεμίᾳ καὶ ψυχρότητι της· ἀφοῦ δὲ τὴν ἠσπάσθη τὴν ἀφῆκε νὰ πέσῃ.

— Ἴσως ἀπατᾶσθε, τῇ εἶπε· πᾶς ἄνθρωπος ἀγαπᾷ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν ἔγκειται τὸ ζήτημα. Σκοπεῖτε νὰ γίνητε ἀγαπητὴ χωρὶς ν' ἀγαπήσητε ὑμεῖς αὐτὴ· λαμπρὰ ἰδέα καὶ καλῶς ἐφαρμοσθεῖσα ἐπ' ἐμοῦ.....

— Δὲν μ' ἀγαπᾶτε ὑμεῖς, εἶπεν ἡσύχως ἡ Κλεοπάτρα.

— Πῶς δὲν σᾶς ἀγαπῶ;

— Ἁπλῶς σᾶς ἀρέσκω.

Οὗτος ἤρξατο νὰ γελᾷ μετά τινος πικρίας.

— Κατὰ βάθος ἴσως ἔχετε δίκαιον, καὶ αὐτὸ ἱκανοποιεῖ τὴν φιλαυτίαν μου.

— Ἄλλως τε δὲν προσεπάθησα νὰ σᾶς προσελκύσω ἵνα μ' ἀγαπήσητε· δὲν εἶμαι φιλάρεσκος.

— Ὄχι, ἀληθές· ἀλλ' εἴσθε ἑκατοντάκις χειροτέρα.

Αὕτη ἐμειδίασε διὰ τοῦ ἀγερώχου μειδιάματός της, ὅπερ τὴν καθίστα θελκτικωτάτην.

— Λοιπόν, μὴ χάνωμεν καιρὸν εἰς ματαίας συζητήσεις· δὲν θὰ γίνω ποτὲ σύζυγός σας, ἀλλ' ἂν θέλετε νὰ εἶμαι φίλη σας θὰ μὲ εὕρητε χρήσιμον ἐν πολλοῖς. Ὑμεῖς εἴσθε ἐπικίνδυνος ἐχθρός· λοιπὸν ἀποθέσατε τὰ ὅπλα, γίνετε φίλος μου πιστὸς καὶ σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ τὸ λησμονήσω.

— Νομίζει, ὅτι εἶνε ἤδη ἐπὶ τὸ ἔργον, ἐσκέφθη ὁ Καμουτζίν. Μήπως πάσχει ἀπὸ φρεναπάτην;... Ὅπως δήποτε θὰ τὸ μάθω!

— Δέχομαι, εἶπε μεγαλοφρόνως. Ἀλλὰ νὰ μὴ προδίδωμεν ἀλλήλους.

— Σᾶς δίδω τὸν λόγον μου ὡς ἐὰν ἦμην ἀνήρ, εἶπεν αὕτη, τείνουσα αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Ἔθλιψε τὴν χεῖρά της, καὶ τὴν ἠσθάνθη ἐν τῷ γρύπῳ τῆς παλάμης του σταθερὰν καὶ νευρώδη ὡς χεῖρα ἀνδρός.

— Λοιπὸν φίλοι! συνεπέρανεν οὗτος. Ἀλλ' ἔσχον τὴν βλακίαν νὰ σᾶς κάμω ἐρωτικὴν ἐκδήλωσιν.

— Ἐξακολουθήσατε! εἶπεν αὕτη δι' ἀλλοίου μειδιάματος, μειδιάματος σειρῆνος, προκλητικοῦ, θελκτικοῦ, ἀπεριγράπτου.

— Αἴ! γύναι! γύναι! ἀνέκραξεν ὁ Καμουτζὶν καγχάζων· καὶ λέγετε, ὅτι δὲν εἴσθε φιλάρεσκος;

Καὶ αὕτη ἐμειδίασεν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἐνδομύχως.

— Λοιπὸν δὲν θὰ μεταβῶμεν οὐδόλως εἰς τὰς Βαλαγάνας αὔριον.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, δεσποινίς, εἶπε· καὶ χαιρετήσας φιλοφρονέστατα ἀπῆλθεν.

— Διάβολε, ἐσκέφθη, ἐνῷ ἐκρότει τοὺς πτερνιστῆράς του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· ἔχει δίκαιον, δὲν τὴν ἀγαπῶ ποσῶς. Καὶ ὅμως δὲν ἐπίστευόν ποτε, ὅτι ὑπὸ τὴν ἀβρὰν αὐτῆς μορφὴν θὰ εὕρισκον τοιοῦτον δράκοντα. .... Ὁπωσδήποτε θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπ' αὐτῆς, διότι δὲν τὴν ἐμπιστεύομαι....

Ἐξηκολούθησε τὰς σκέψεις του καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ, ὅπου μετέβη ἐξελθὼν ἐκ τῆς Κλεοπάτρας. Καίτοι ἔφθασεν ὀλίγον ἀργὰ διὰ τὴν κωμῳδίαν, δὲν ἔχασε πολὺ ἐκ τοῦ δράματος, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε πολὺ προσεκτικῶς, ἐρωτῶν συγχρόνως ἑαυτόν, διατὶ δὲν δίδουσι τὸ μέρος τοῦ προδότου πάντοτε πρὸς τὰς γυναῖκας.

— Εἶνε πολὺ πονηρότεραι ἀπὸ ἡμᾶς ἔλεγεν, ἐνῷ τὸ πνεῦμά του ἐπλανᾶτο μακρὰν τῆς σκηνῆς.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΨΑΡΙ ΚΑΙ ΓΑΤΟΣ

(Μῦθος Κριλώφ)

Ἂν ὁ ποιηματᾶς μας σκεφθῆ ψωμιὰ νὰ κάνῃ,
Καὶ τοῦ ψωμᾶ κακνίσῃ ποιήματα νὰ φτιάνῃ,
Ἀλλοίμονο! τὸν κόπο των μέτρα τον γιὰ χαμένο.
Καὶ εἶνε παρατηρημένο
Πῶς ὅποιος καταπιάνεται δουλειὰ ποῦ δὲν τὴν ξέρει
Εἶνε κουτὸς κ' ἐπίμονος, ὁποῦ δὲν ἔχει ταῖρι.
Καὶ προτιμᾷ κάθε δουλειὰ νὰ μὴν τελεσφορήσῃ,
Καὶ μᾶλλον ὁ περίγελως τοῦ κόσμου νὰ γενῇ
Παρὰ 'στοὺς ἄλλους νὰ φανῇ
Πῶς εἰδημόνων γνώμη 'βιάσθη νὰ ζητήσῃ.
Ἐσκέφθη ἕνα ψάρι μὲ ὅλα τὰ σωστά του
Νὰ κάμῃ τὴ δουλειὰ τοῦ γάτου.
Δὲ ξέρω ἂν εἰς πειρασμοῦ ἐνέργεια εὑρέθη
Ἢ ἂν μὲ ψάρια τοῦ λοιποῦ νὰ τρέφετ' ἐδαρέθη·
Ἀλλὰ τὸν γάτο, κύτταξε, ζητεῖ νὰ καταπέσῃ
Στὴν ἀποθήκη ποντικοὺς μ' αὐτὸν νὰ κυνηγήσῃ.
— Καλέ, τί ἐφαντάσθης, φῶς μου;
Λέγει ὁ γάτος τοῦ ψαριοῦ. — Ποῦ τά 'μαθες αὐτά;
— Δὲν σὲ φοβίζει ὁ πολὺς περίγελως τοῦ κόσμου;
Λέγουν πολὺ σωστὰ
Ὅτι φοβεῖται δουλειὰ τὸν μάστορά της.
— Μεγάλο πρᾶμμα οἱ ποντικοί! Μ' αὐτὸ δὲν μὲ ταράττεις.
Ἔκαμα μεγαλεῖτερα· ὑπομονὴ ὀλίγη».
— Πᾶμε λοιπόν· ὥρα καλή». Ἔβγῆκαν 'στὸ κυνῆγι.
Σὲ λίγ' ὁ γάτος 'χόρτασε, καὶ τρέχει μὲ σπουδὴ
Τὸ ψάρι νὰ ἰδῇ.
Ἐκεῖνο, ξαπλωμένο, σχεδὸν πτῶμα
Κοίτεται τὸ καϋμένο μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα,
Μὲ τὴν οὐρά του ἀπὸ τὰ ποντίκια φαγωμένη.
Σὰν εἶδ' ὁ γάτος θέσι σχεδὸν ἀπηλπισμένη
Ἐτράβηξε τὸ ψάρι ὀπίσω 'στὸ νερό·
Καὶ ἔκαμε περίφημα, θαρρῶ,
Διὰ νὰ μάθῃς δά, ἀνόητο ψάρι,
Νὰ μὴ μᾶς κάνῃς 'στὸ ἑξῆς τὸ παλληκάρι·
Ἐδῶ κ' ἔμπροὰ πιὸ φρόνιμο νὰ γένῃς
Καὶ εἰς κυνήγια ποντικῶν νὰ μὴν ἐβγαίνῃς.

Π. Α. Ἀξιωτης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ὁ Βασιλεὺς ἐπανῆλθεν ἐξ Ἑσπερίας τὴν μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Δευτέρας. Μετ' αὐτοῦ δ' ἀφίκετο ὁ μέγας Δοὺξ Παῦλος καὶ ἡ μεγάλη Δούκισσα Ἀλεξάνδρα.—Εἰς τὰ ἐν Πύλῳ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μνημείου τῶν αὐτόθι πεσόντων γάλλων κατὰ τὴν ἱστορικὴν ναυμαχίαν ἀνεπισήμως λίαν ἀπεφάσισε νὰ συμμετάσχῃ ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις. Ἀπεστάλη ἐν τούτοις ἡ ὑπὸ τὸν μοίραρχον Μιαούλην μοῖρα τῶν γυμνασίων.—Λέγεται ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις σκοπεῖ νὰ καταργήσῃ ὁλόκληρον τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς σταφίδος. —Ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Φιλήμων ὀλισθήσας ἐξ ὑψηλῆς κλίμακος κατέπεσε καὶ ἐτραυματίσθη κατὰ τὴν κεφαλήν. Εὐτυχῶς ἡ κατάστασίς του εὑρίσκεται ἐν βελτιώσει.—Ἀπέπλευσεν ἐκ Χάβρης προχθὲς τὸ ἑλληνικὸν θωρηκτὸν «Σπέτσαι» κατευθυνόμενον εἰς Πειραιᾶ.—Οἱ κληρωτοὶ στρατεύσιμοι τῆς ἐνεστώσης ἀπογραφῆς, προσελθόντες τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου εἰς τὰ στρατολογικὰ γραφεῖα, ἀπεστάλησαν ὅπως ὑπηρετήσωσιν εἰς τὰ οἰκεῖα σώματα.—Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τροιζηνίων ἐψήφισεν εὐχαριστήρια τῷ κ. Ἀνδρέᾳ Συγγρῷ, διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς Θεσσαλονίκης δωρεάς του.—Ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν συνεστήθη ἔκτακτος ὑπηρεσία καὶ γραφεῖον ἰδιαίτερον ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰδικὴ ὑπηρεσία ὑδραυλικῶν ἔργων Θεσσαλίας». —Ὁ ἐν Γαλαζίῳ διαμένων κ. Δημ. Παΐζης ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ σχολὴν καὶ γηροκομεῖον ἰδίαις δαπάναις, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι του Ἰθάκῃ.—Οἱ ἀνακηρυχθέντες ὑποψήφιοι βουλευταὶ τῶν διαφόρων νομῶν ἀνέρχονται εἰς 389. — Ἀγγέλλεται ἡ μετατροπὴ τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ σατυρικοῦ φύλλου «Ἄστεος» εἰς καθημερινὴν ὁμώνυμον ἐφημερίδα καλλιτεχνικὴν ἐπίσης, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Θ. Ἀννίνου καὶ τῶν κ.κ. Γ Δροσίνη καὶ Δ. Κακλαμάνου.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΗΣ Μ. Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Εἰς τὴν ἀφικομένην μετὰ τοῦ συζύγου της μεγάλην δούκισσαν Ἀλεξένδραν, πανηγυρικὴν ἐποίησεν ὑποδοχὴν ἡ πρωτεύουσα. Ἅπασαι αἱ ὁδοὶ ἐξ ὧν διῆλθεν ἦσαν σημαιοστόλιστοι, αἱ δὲ ἀρχαί, αἱ συντεχνίαι καὶ πλῆθος λαοῦ ἐζητωκραύγασαν ὑπὲρ αὐτῆς μόλις κατελθούσης ἐκ τοῦ σιδηροδρόμου, ὁ δὲ α' δημοτικὸς πάρεδρος κ. Παπαλεξανδρῆς, ἀσθενοῦντος τοῦ δημάρχου, προσφέρων αὐτῇ ἀνθοδέσμην ἐξ ἴων προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς:

Ὑψηλοτάτη

«Ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων προσφωνεῖ δι' ἐμοῦ «Σέ, τὸν μεγαλειότατον Βασιλέα πατέρα Σου καὶ «τὸν σύζυγόν Σου μέγαν δοῦκα Παῦλον τὸ «καλῶς ἤλθατε».

«Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις ἐν ἀκρατήτῳ συγ«κινήσει καὶ μετὰ τῶν ἐγκαρδίων εὐχῶν της Σὲ «προέπεμψεν ὡς νύμφην, καὶ ἤδη ἐν χαρᾷ ἀνεκ«φράστῳ Σὲ ἐπαναβλέπει σύζυγον καὶ μητέρα, «Σοὶ προσφέρει τὰ ἄνθη ταῦτα, ἅτινα ἔθρεψεν ἡ «γῆ αὐτὴς καὶ ἐδρόσισεν ὁ οὐρανός, ὑπὸ τὸν ὁποῖον «ἐγεννήθης καὶ ἀνεπτύχθης. Ζήτω ὁ βασιλεύς!

Τὴν ἐπαύριον ἡ Μεγάλη Δούκισσα ἔπεμψε τῷ κ. πρωθυπουργῷ τὴν ἑξῆς ἐπιστολήν, ἥτις καὶ αὐθημερὸν ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Κύριε πρωθυπουργὲ

«Μὴ δυναμένη χθὲς ἐκ συγκινήσεως νὰ ἐκφράσω «ὅπως ἤθελον τὰ αἰσθήματά μου, διὰ τὴν τόσον «ἐγκάρδιον καὶ αὐθόρμητον ὑποδοχήν, τὴν ὁποίαν «μοὶ ἡτοίμασαν οἱ κάτοικοι τῶν ἀγαπητῶν μου «Ἀθηνῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐπανέρχομαι μετὰ τόσον «χρόνον μετ' ἀπεριγράπτου χαρᾶς, σᾶς παρα«καλῶ νὰ γνωστοποιήσητε εἰς τοὺς προσφιλεῖς μου «Ἀθηναίους τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην μου διὰ «τὰ αἰσθήματα ἀγάπης, τὰ ὁποῖά μοὶ ἐπέδειξαν. «Λυποῦμαι ὅτι τὸ ἀτύχημα τοῦ κ. δημάρχου μὲ «ἐμπόδισε νὰ εὐχαριστήσω καὶ αὐτὸν προσωπι«κῶς.

»Ἐν Τατοΐῳ, 2 Ὀκτωβρίου 1890

»Ἀλεξάνδρα.»

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι ἐὰν ἡ Πύλη δὲν παρεχώρει τῷ αἰτούμενα προνόμια μέχρι τῆς προχθὲς 4)16 τρέχοντος αἱ ἐκ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξαρτώμεναι ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι θὰ ἐκλείοντο ἡ δὲ ὀρθόδοξος ἐκκλησία θὰ ἐκηρύσσετο ἐν διωγμῷ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Πύλη δὲν ἱκανοποίησε τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Πατριάρχου, μετὰ τὸν ψαλέντα μέγαν ἑσπερινόν, ὁ χοροστατῶν ἕλλην ἀρχιεπίσκοπος διεκήρυξεν τὴν ἐκκλησίαν ὡς διατελοῦσαν τοῦ λοιποῦ ἐν πένθει. Ἀπὸ τῆς πρωΐας δὲ ὁ πατριαρχικὸς ναὸς ἐκλείσθη καὶ ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι ναοὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἔλαβον διαταγὴν νὰ κλείσωσι. Τὰ γεγονότα ταῦτα παρήγαγον ἔκτακτον συγκίνησιν.—Κατὰ τὴν ἐκ Βιέννης διέλευσιν τοῦ βασιλέως Γεωργίου ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπεσκέφθη αὐτὸν ἐν τῷ «Αὐτοκραγορικῷ ξενοδοχείῳ» καὶ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν παρέμεινε παρ' αὐτῷ. Αὐθημερὸν δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἀπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τοῖς ἀνακτόροις.—Τροποποιηθέντος ὡς λέγεται τοῦ δρομολογίου τοῦ Τσάρεβιτς, ἐπισκεφθήσεται οὗτος κατὰ πρῶτον τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν.—Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Βουλγαρίας κ. Σταμπούλωφ ἀπεθενεῖ ἀπό τινος.—Διὰ Σουλτανικοῦ ἰραδὲ παρεχωρήθη εἰς τὸν κ. Κάουλα, ἀντιπρόσωπον ὁμάδος γερμανῶν, ἡ ἄδεια κατασκευῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μεταξὺ Θεσσαλονίκης, Βερροίας καὶ Βιτωλίων. Ἡ γραμμὴ ἔχει μῆκος 208 χιλιομέτρων. Ἡ κυβέρνησις παραχωρεῖ ἀποζημίωσιν ἐκ 14,300 φράγκων ἐφ' ἑκάστου χιλιομέτρου. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐξασφαλίζεται διὰ τῶν προσόδων ἐκ τῆς δεκάτης τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Βιτωλίων. Ἐπὶ τῇ ἐκφρασθείσῃ δὲ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐπιθυμίᾳ, ὁ κ. Κάουλα θὰ κατασκευάσῃ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους διακλάδωσιν τῆς ἀνωτέρω γραμμῆς μεταξὺ Βερροίας καὶ Σερβίων παρὰ τὰ ἑλληνικὰ μεθόρια.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἡ εἰς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς κ. Ἰωάννου Δημητρίου δωρηθεῖσα συλλογὴ αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων, θέλει κατατεθῆ ὁριστικῶς ἐν τῷ ἤδη ἀποπερατωθέντι οἰκοδομήματι τοῦ ἐθνικοῦ μουσείου. Ἡ αἴθουσα αὕτη θέλει ἐπονομάζεσθαι Αἴθουσα αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων Ἰωάννου Δημητρίου τοῦ ἐκ Δήμνου· ἐν καταλλήλῳ δὲ θέσει αὐτῆς ἱδρυθήσεται καὶ ἡ προτομὴ τοῦ δωρητοῦ.—Ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Παναγιώτης Καστρωμένος προτίθεται κατ' αὐτὰς νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς παρὰ τὴν Ἰσθμίαν, ὅπου ἀνεκάλυψε δύο προϊστορικοὺς τύμβους, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Παυσανίου (Κορινθιακὰ Π, 2) ἀνήκοντας εἰς τὸν Σίσυφον καὶ τὸν Νηλέα πατέρα τοῦ Νέστορος.—Ὁ βυζαντιολόγος κ. Α. Παπαδάκης

προσέφερεν εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Χριστ. ἀρχαιολογ. ἑταιρίας πολυτιμοτάτην συλλογὴν ὑδρογραφικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰκόνων, πεντήκοντα δύο ἐν ὅλῳ, παριστανουσῶν τὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου, τοὺς ἀρχαίους ναούς, ὧν οἱ πλεῖστοι μετεβλήθησαν εἰς τσαμία κατὰ τὴν ἅλωσιν, καὶ ἄλλα μνημεῖα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν βυζαντινῆς ἱστορίας.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γ. Α. Π. Ζάκυνθον. Τὰ σταλέντα μέτρια· ὑποθέτομεν ὅμως ὅτι δεικνύουσιν εὔφορον λυρικὸν ἔδαφος ἄξιον μείζονος καλλιεργείας πρὸς βελτίωνα καρποφορίαν. — Γ. Φ. Λουγκαν. Καὶ περὶ ἀλεξηλίου τί-ποτε; — Οἶκογ. Μ. Τσινισαούτς. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς «Ἑβδομάδος» καὶ τῶν περὶ αὐτῆς ἀγαθὰς ὑμῶν διαθέσεις. — Α. Π. Καλάμας. Ὡς ἐμφαίνεται ἐν τοῖς βιβλίοις ἡμῶν τὰ φύλλα ἐστάλησαν ὑμῖν βραδύτερον μέν, ἀλλὰ ἅπαντα τοῦ ἔτους, ὥστε δικαιούμεθα εἰς τὴν λῆψιν τῆς συνδρομῆς ὁλοκλήρου. Ἄλλως τε συνδρομὰς οὐδέποτε ὑπολογίζομεν ἀπὸ Ἰουλίου. — Ταχυδρομικῶς ἢ δι' ἐπιταγῆς δύνασθε νὰ ἐμβάσητε ὀφειλόμενα· φύλλα, καίτοι ἐστάλησαν ἤδη, σταλήσονται καὶ αὖθις.—Φίλῳ Μ. Ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο ἡ μεταξὺ μελίσσης καὶ μυΐας διαφορά. Ἀκούσατε τί λέγει ὁ μῦθος: Μυῖα καυχωμένη πρὸς μέλισσαν ἔλεγεν: Ἐγὼ μὲν συγκατοικῶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐμβαίνω εἰς αὐτὰ τῶν βασιλέων τὰ παλάτια, παραστέκω εἰς τὰς βασιλικὰς τραπέζας ἀκάλεστος, καὶ γεύομαι χωρὶς κόπον, πολλάκις καὶ πρὶν αὐτοὶ ἁπλώσωσι τὰς χεῖρας, τὰ νοστιμώτερα βρώματα· σὺ δὲ κοπιάζεις ὅλην τὴν ἡμέραν, κλεισμένη εἰς τὸ κυψέλιον, ἤ, ἂν ἐκθῇς ὀλίγον, περιέρχεσαι τὰ δάση, συναθροίζουσα τὴν ἀναγκαίαν ὕλην, διὰ νὰ κατασκευάσῃς τὸ μέλι, τὸ ὁποῖον τρέφει περισσότερον τὰς μυΐας καὶ τοὺς ἀνθρώπους παρὰ σέ. Δικαίως, ἀπεκρίθη ἡ μέλισσα, ἤθελες καυχᾶσθαι εἰς τὴν τόσην σου ἀργίαν καὶ τρυφήν, ὦ μυῖα, ἐὰν ἀπ' αὐτὰς ἐκέρδαινες καμρίαν τιμήν. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἶνε τόσον βαρυμένοι ἀπὸ τὴν ἀναισχυντίαν σου, ὥστε κατεσκεύασαν ἐπίτηδες ὄργανα, τὰ μυιαστήρια, διὰ νὰ σὲ διώκωσιν ἀπὸ τοὺς οἴκους των!—Π. Ὁ Καποδίστριας ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῇ 6 Ἰανουαρίου 1828 ἐφονεύθη δὲ τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1831.—Α. Ζ. Βόλον Ζητοῦμεν συγγνώμην διὰ τὸ λάθος. Στέλλονται. Ἐκ τῶν προηγουμένων ὅμως εἷς ἀρθμὸς εἶνε ἐξηντλημένος. —Ι. Ν. Β. Λονδῖνον. Ἐμετρήθησαν ἡμῖν καὶ αἱ τρεῖς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κ. Εὐχαριστοῦμεν.—Α. Κ. Κωνσταντζαν. Ἐλήφθησαν, γράφομεν ταχυδρομικῶς.— Ε. Γ. καὶ κ. Κ. Ἐνταῦθα. Κατὰ λάθος ἐδώκατε ἡμῖν 1. δρ. πλειοτέραν. Εἶνε εἰς τὴν διαταγήν σας. — Φοιτ. Τῶν ρωσοφρονούντων ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Κολοκοτρώνης, τῶν γαλλοφρονούντων ὁ Κωλέττης καὶ τῶν Ἀγγλοφρονούντων ὁ Μαυροκορδάτος. Ὡς δὲ λέγει ὁ Μένδελσων, «ἡ Ἑλλὰς ἦτο πεπρωμένον νὰ διατηρήσῃ ὡς ὀλέθριον τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ κληρονόμημα τὴν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐξάρτησιν αὐτῆς» ἐπί τινα ἔτη.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Κανονισμὸς τοῦ πρωτύπου ἑλληνικοῦ παρθεναγωγείου.

Λεξικὸν ἐγκυκλοπαιδικὸν ἐκδιδόμενον ἐπιμελείᾳ Ν. Γ. Πολίτου. Τομ. Β'. φυλλ. 10. (Ἀριστοτελεία — Ἀρμένιοι). Μπάρτ καὶ Χίρστ ἐκδόται.

Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων: Τουρκοκρατία ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπούρογλου, τόμος Β' τεῦχος 3ον.

Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων περιοδικῶς δημοσιευόμενα ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπούρογλου, τόμος Β' τεῦχος Γ'.

Μετὰ τῶν ἰδιαιτέρων συστάσεων τῆς «Ἑβδομάδος»

ΤΟ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

ΣΟΦΙΑΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΣΚΟΡΔΕΛΗ

Ἐνισχυθὲν καὶ τελειοποιηθὲν διὰ τῆς ἑνώσεως, παρέχει εἰς τὰς ἑλληνίδας πλήρη μὲν παίδευσιν, μητρικὴν δὲ περιποίησιν καὶ ἀγωγήν, περιλαμβάνον νηπιαγωγεῖον, 4 τάξεις προκαταρκτικὰς καὶ 5 ἀνωτέρας, μὲ προσωπικὸν διδασκαλισσῶν καὶ καθηγητῶν διακεκριμένων·

Πλὴν τῶν κεκανονισμένων μαθημάτων, διδάσκονται ἄνευ ἰδιαιτέρων διδακτρων, ἡ γερμανικὴ γλῶσσα, ἡ γυμναστική, ἡ ἰχνογραφία καὶ ἡ ζωγραφική.

Ἡ δὲ γαλλικὴ διδάσκεται ὑπὸ γαλλίδων καθ' ἑκάστην εἰς πάσας τὰς τάξεις. Ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδεται εἰς τὰ χειροτεχνήματα, τὴν κοπτικὴν καὶ τὴν ραπτικήν.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῆς 20 Αὐγούστου, γίνονται δὲ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9—12 π. μ. καὶ 3—5 μ. μ. Τὰ δὲ μαθήματα ἀρχονται τὴν 3 Σεπτεμβρίου. Κατάστημα τοῦ παιθεναγωγείου ἡ εὐρύχωρος οἰκία τῆς κ. Εὐφροσύνης Βεροπούλου πρὸ τῆν Σουρμελῆ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Καθηγητὴς ἔχων διαθεσίμους ὥρας τινάς, ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς ἐν βραχεῖ διαστήματι καὶ μὲ συγκαταβατικὰ σχετικῶς δίδακτρα. Ἡ «Ἑβδομὰς» συνιστᾷ αὐτὸν διὰ τὴν καλὴν καὶ πρακτικὴν αὐτοῦ μέθοδον.

Διεύθυνσις Ὁδ. Πινακωτῶν 29.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Α. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Ὁδ. Αἰόλου, ἀριθ. 195-197

Ἐκτυποῦνται

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ἐπικεφαλίδες σφραγῖδες

παντὸς εἴδους, πάσης ποιότητος

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Εὐρωπαϊκῶν Καταστίχων

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμῆμα Πειραιῶς--Κορίνθου--Πατρῶν

	1	3	33		2	4	32
Πειραιεὺς ἀν.	6.30 π	11.10	12.30	Πάτραι ἀν.	6.45π	11.20	—
Ἀθῆναι »	7.—	11.45	1.—	Αἴγιον »	8.25	12.46	—
Κόρινθος ἀφ.	9.52	2.55	4.17	Κόρινθος »	12.—	4.25	6.50π
Αἴγιον »	1.36	6.15	—	Ἀθῆναι ἀφ.	3.07	7.25	10.10
Πάτραι »	2.55	7.55	—	Πειραιεὺς »	3.35	7.55	10.40

Τμῆμα Κορίνθου Ναυπλίου-Μύλων

Κόρινθος ἀν.	3.20 μ. μ.	Μύλοι ἀν.	7.40 π. μ.
Ἄργος ἀφ.	5.30 »	Ναύπλιον »	8.45
Ναύπλιον »	6.05 »	Ἄργος ἀφ.	9.20
Μύλοι »	6.08 »	Κόρινθος »	11.30

Τμῆμα Πατρῶν-Πύργου ἀπὸ 1 Αὐγούστου

	π.μ.	μ.μ.	μ.μ.		π.μ.	μ.μ.	μ.μ.
Πάτραι ἀν.	7.—	3.45	5.10	Πύργος ἀν.	6.40	3.15	4.30
Ἀχαΐα ἀφ.	7.50	4.28	6.15	Γαστούνη »	8.01	4.26	6.17
Μανωλάς »	8.50	5.20	7.25	Λεχαινὰ ἀφ.	8.24	4.50	6.45
Λεχαινὰ »	9.23	5.50	8.05	»	8.27	4.53	6.—π.
Λεχαινὰ ἀν.	9.26	5.53	6·20π	Μανωλάς »	8.57	5.26	6.37
Γαστούνη »	9.50	6.16	6.46	Ἀχαΐα »	9.47	6.25	7.51
Πύργος »	11.15	7.40	8.30	Πάτραι ἀφ.	10.30	7.15	8.55

Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 33 καὶ 32 ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ. Τοπικαὶ ἀμαξοστοιχίαι καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ τμήματα.

Γ. ΠΑΜΠΑΝΟΣ
Ὀδοντοϊατρὸς
Ὁδ. Πατησ. 9

ENGLISH FASHIONS

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΛΩΝ

ΣΟΦΙΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κυρίας Σοφίας Αὐγερινοῦ, ἀγγλίδος τὸ γένος, αἱ θυγατέρες αὐτῆς Ἰωσηφίνα καὶ Μαίρη, ἐν Λονδίνῳ γεννηθεῖσαι καὶ ἀνατραφεῖσαι, σπουδάσασαι δὲ εἰδικῶς τὴν ραπτικήν, τὴν κοπτικὴν γυναικείων φορεμάτων καὶ τὴν πιλοποιίαν, ἵδρυσαν ἐνταῦθα ἐργοστάσιον πρὸς τὴν βορείαν γωνίαν τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας εἰς τὸ ἄνω πάτωμα τῆς οἰκίας Βελεγρῆ. Ἐργασία τελεία καὶ ἀληθῶς ἀγγλική.

ENGLISH FASHIONS

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΔΕΩΝΗ